

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Καταγραφή Προσωπικού Αρχείου
Φεβρωνίας Νικολαΐδου - Σταματάτου

Διπλωματική Εργασία

Τυροπούλου Βενετία

A.E.M.: 1493

Επιβλέπων Καθηγητής: Μπαζμαδέλης Άρης

Θεσσαλονίκη, Ιανουάριος 2020

Febi Nikolaidou (1926 – 2014) was a well – known Greek soprano who had a significant, although short career in Austria and Switzerland. Her most significant achievement, however, was her contribution to music education in Greece and especially in the State Conservatory of Thessaloniki, as well as the establishment of Opera in Thessaloniki.

In this study, the relative archival material that has been given to the Library of Music Department of Education of Aristotle University of Thessaloniki is recorded.

This archive also includes important material regarding her mentor Loris Margaritis, Head of the Academy of Salzburg, Austria, as well as her student Georgios Panagiotidis (Georg Panas).

Εικόνα 1: Πορτραίτο Φέμης Νικολαΐδου

Πρόλογος

Η πρώτη μου γνωριμία με τη ζωή και τη δράση της Φεβρωνίας (Φέμπης) Νικολαΐδου, ήταν στα πλαίσια του μαθήματος «Μουσικές βιβλιοθήκες και πηγές πληροφόρησης», το 2017. Στα πλαίσια των εργασιών, μαζί με άλλους συμφοιτητές μου είχαμε ασχοληθεί με την πρωτόλεια καταγραφή του Αρχείου της Θεσσαλονικιάς τραγουδίστριας και δασκάλας. Ένας μουσικός κόσμος, που μόλις έβγαινε από την καταχνιά του 2^{ου} Παγκοσμίου Πολέμου και του Εμφυλίου, μουσικοί που κάνανε τα πρώτα τους βήματα στα μουσικά κέντρα της Κεντρικής Ευρώπης, μία συνεχής προσπάθεια για τη βελτίωση της μουσικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Αυτά ήταν τα πρώτα στοιχεία που βγαίνανε μέσα από μία αρχική «ανάγνωση» του Αρχείου της. Ενός Αρχείου που μόλις ανοιγόταν από τα κλειστά κιβώτια στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Η γνωριμία μου αυτή κατέληξε να γίνει επιθυμία να καταπιαστώ με το Αρχείο και να οργανώσω τις πολλές και «μικρές» πληροφορίες, που όμως, όλες μαζί συμπληρώνανε μία μεγάλη εικόνα της ζωής της Φέμπης Νικολαΐδου.

Αρχικά, λοιπόν, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Άρη Μπαζμαδέλη, διότι ήταν αυτός που με εισήγαγε σε ένα νέο τομέα για μένα, αυτόν της Βιβλιοθηκονομίας και μου εμπιστεύτηκε τη διεκπεραίωση αυτής της πτυχιακής εργασίας. Δίχως τη δική του υποστήριξη, ανεκτικότητα, τις συμβουλές/προτάσεις και, το πιο βασικό, την αμέριστη βοήθειά του σε κάθε βήμα της πορείας της πτυχιακής, δε θα μπορούσε να υλοποιηθεί αυτή η ιδέα. Φυσικά, να ευχαριστήσω θερμά την κα. Nancy Birk, ομότιμη καθηγήτρια Αρχειονομίας του Kent State University, Ohio, U.S.A., για την καθοδήγηση σε ζητήματα αρχειονομίας και ορθών πρακτικών. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω την κα. Σοφία Τσοπάνη, Βιβλιοθηκονόμο του Τ.Μ.Σ., η οποία με βοήθησε «στα πρώτα μου βήματα» πάνω σε αυτόν τον τομέα. Τέλος, θα ήθελα να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στον κ. Γιώργο Παναγιωτίδη, αρχικά, γιατί αν δεν είχε μεσολαβήσει ώστε να έρθει το Αρχείο της Φ.Ν. στο Τ.Μ.Σ., δε θα μπορούσαμε καν να μιλάμε τώρα για τη δημιουργία μίας τέτοιας πτυχιακής, αλλά και για τη βοήθεια, και κυρίως για τη θέλησή του για βοήθεια, που μας προσέφερε ανά πάσα στιγμή απλόχερα, σε τυχόν απορίες ή διευκρινήσεις που χρειαζόμασταν σχετικά με υλικό του Αρχείου, για το οποίο είχαμε αμφιβολίες κατά την καταγραφή του.

Περιεχόμενα

Abstract	σελ. 1
Πρόλογος	σελ. 2
Περιεχόμενα	σελ. 3
Συνοπτομογραφίες	σελ. 5
Εισαγωγή	σελ. 6
1. Το Αρχείο της Φεβρωνίας Νικολαΐδου – Σταματάτου	σελ. 9
1.1. Ιστορικό – Περιεχόμενο Αρχείου.....	σελ. 9
2. Βιογραφίες	σελ. 11
2.1. Φεβρωνία Νικολαΐδου	σελ. 11
2.2. Λώρης Μαργαρίτης	σελ. 14
2.3. Γιώργος Παναγιωτίδης	σελ. 15
3. Παραλαβή, οργάνωση του Αρχείου και δομή της εργασίας	σελ. 17
4. Καταγραφή αρχειακού υλικού της Φ.Ν.	σελ. 20
4.1. Καρτ – ποστάλ και ευχετήριες κάρτες	σελ. 20
4.2. Επιστολές	σελ. 20
4.2.1. Επιστολές της Φ.Ν. προς τους γονείς της	σελ. 20
4.2.2. Επιστολές προς τη Φ.Ν.	σελ. 25
4.3. Έγγραφα	σελ. 29
4.3.1. Διοικητικά έγγραφα, σχέδια Νόμων, εγκυκλίων που σχετίζονται με τη λειτουργία του Κ.Ω.Θ. και άλλων φορέων (Α – Ε)	σελ. 29
4.4. Κείμενα	σελ. 32
4.4.1. Σχόλια – κείμενα Ραδιοφωνικών εκπομπών	σελ. 32
4.4.2. Χιουμοριστικά, λογοτεχνικά κείμενα και χειρόγραφες εφημερίδες των Φ.Ν. – Πάτροκλου Σταματάτου (α – c)	σελ. 32
4.5. Προγράμματα	σελ. 36
4.5.1. Συναυλίες.....	σελ. 36
4.5.2. Συναυλίες διπλωμάτων και προαγωγικές εξετάσεις της Φ.Ν.....	σελ. 40

4.5.3. Διαγωνισμοί.....	σελ. 41
4.6. Φωτογραφίες.....	σελ. 41
4.7. Μπομπίνες.....	σελ. 42
4.8. Εφημερίδες.....	σελ. 43
4.8.1. Αποκόμματα εφημερίδων – Κριτικές.....	σελ. 45
5. Λώρης Μαργαρίτης.....	σελ. 52
5.1. Επιστολές.....	σελ. 52
5.2. – 5.15. Διάφορο αρχειακό υλικό σχετικό με τους Λώρη και Ίδα Μαργαρίτη.....	σελ. 53
6. Γιώργος Παναγιωτίδης.....	σελ. 55
6.1. Προγράμματα Συναυλιών.....	σελ. 55
6.2. Επιστολές.....	σελ. 56
6.3. Εφημερίδες και διάφορα άλλα έγγραφα.....	σελ. 57
6.3.1. – 6.3.14. (διάφορα).....	σελ. 57
7. Παρτιτούρες.....	σελ. 59
7.1. Φωτοαντιγραφημένο υλικό – υλικό που δεν κρατήθηκε στο Αρχείο.....	σελ. 59
7.2. Έντυπο υλικό – υλικό που κρατήθηκε για τη Βιβλιοθήκη.....	σελ. 61
7.3. Έντυπο και φωτοαντιγραφημένο υλικό που κρατήθηκε στο Αρχείο (A – B).....	σελ. 64
7.4. Χειρόγραφες παρτιτούρες.....	σελ. 69
8. Χρήση του Αρχείου σε άλλες δράσεις.....	σελ. 71
Παράρτημα εικόνων.....	σελ. 73
Πηγές.....	σελ. 82

Συντομογραφίες

Φ.Ν.: Φεβρωνία Νικολαΐδου

Τ.Μ.Σ.: Τμήμα Μουσικών Σπουδών

Α.Π.Θ.: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Τ.Κ.: Τρισεύγενη Καλοκύρη

Κ.Ω.Θ.: Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης

Γ.Π.: Γιώργος Παναγιωτίδης

Κ.Ο.Α.: Κρατική Ορχήστρα Αθηνών

Κ.Θ.Β.Ε.: Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος

Ε.Ι.Ρ.: Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας

Ρ.Σ. Θεσ/νίκης: Ραδιοφωνικός Σταθμός Θεσσαλονίκης

Εισαγωγή

Η Φεβρωνία Νικολαΐδου (1926 – 2014), υψίφωνος με ιδιαίτερο μουσικό ταλέντο, υπήρξε μία διεθνούς φήμης σολίστ, με σπουδαίες διακρίσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Υπήρξε, επίσης, εξαιρετη παιδαγωγός, σπουδαία καθηγήτρια μονωδίας και φωνητικής και συνεισέφερε σημαντικά στην καλλιτεχνική διαμόρφωση όχι μόνο του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, υπό την αρμοδιότητά της ως υποδιευθύντρια του Ωδείου, αλλά και του Σύγχρονου Ωδείου Θεσσαλονίκης, τα τελευταία χρόνια της διδακτικής της σταδιοδρομίας, τη δεκαετία του '90. Σημαντικός ήταν και ο ρόλος της στη δημιουργία και λειτουργία της Όπερας Δωματίου Θεσσαλονίκης, για την ίδρυση της οποίας πάλεψε και δούλεψε σκληρά.

Η παρούσα πτυχιακή εργασία έχει ως στόχο τη συλλογή, οργάνωση και καταγραφή του συνολικού αρχειακού υλικού της Φεβρωνίας Νικολαΐδου, που κατατέθηκε από το 2016 έως και το 2019 στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Απώτερος σκοπός είναι η ανάδειξη, όχι μόνο της καλλιτεχνικής της πορείας, αλλά και του σχετικά αγνώστου έργου της και της προσφοράς της, στη μουσική εκπαίδευση και στη δημιουργία υποδομών για το λυρικό θέατρο στη Θεσσαλονίκη.

Για τη συλλογή του Αρχείου και την οργάνωση του, καταλυτικός ήταν ο ρόλος, του μαθητή της, Γιώργου Παναγιωτίδη, ο οποίος πέρα από τη συνεχή παρουσία στο πλευρό της Φέμπης Νικολαΐδου μέχρι το θάνατο της, υπήρξε και ένας από τους σημαντικότερους μαθητές της. Υλικό σχετικό με την καλλιτεχνική πορεία του βρέθηκε στο τμήμα του Αρχείου το οποίο έχει περιέλθει στην κατοχή της Βιβλιοθήκης, ενώ θεωρείται βέβαιο ότι θα υπάρξουν και άλλα σημαντικά τεκμήρια στο υλικό το οποίο θα έρθει μελλοντικά. Σημαντικό τμήμα του Αρχείου αποτελούν τα τεκμήρια που σχετίζονται με τη σύντομη, αλλά θερμή σχέση της Φέμπης Νικολαΐδου με το ζεύγος Ίδα και Λώρη Μαργαρίτη στις αρχές της δεκαετίας του '50.

Η παρούσα πτυχιακή εργασία διαρθρώθηκε σε 8 κεφάλαια:

Το πρώτο κεφάλαιο ξεκινάει με μία αναδρομή στην ιστορική διαδρομή του Αρχείου. Με άλλα λόγια, πώς από μία απλή επιθυμία της Φ.Ν. να δωριστεί μεν, το Αρχείο της, αλλά να μην καταλήξει δε, στο Κ.Ω.Θ. και την επανειλημμένως θετικά εκφραζόμενη άποψή της για το Τ.Μ.Σ., το Αρχείο της κατέληξε να γίνει μέρος του αρχειακού υλικού που διαθέτει η βιβλιοθήκη του Τ.Μ.Σ. του Α.Π.Θ.

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται εκτενής αναφορά στη ζωή και το καλλιτεχνικό έργο της Φέμπης Νικολαΐδου. Για τη Φέμπη Νικολαΐδου, τη ζωή και το έργο της, σημαντικές πηγές άντλησης πληροφοριών ήταν τα βιογραφικά σημειώματα των προγραμμάτων συναυλιών της, δημοσιεύσεις εφημερίδων της εποχής, αλληλογραφίες και άλλα τεκμήρια που βρίσκονται στο Αρχείο της, καθώς και

προφορικές μαρτυρίες ανθρώπων που έζησαν κοντά της. Επίσης, γίνεται σύντομη αναφορά σε δύο σημαντικούς ανθρώπους, στην αρχή αλλά και στο τέλος της καλλιτεχνικής της πορείας, το Λώρη Μαργαρίτη και το Γιώργο Παναγιωτίδη.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται περιγραφή της κατάστασης του Αρχείου όταν αυτό παραλήφθηκε στο Τ.Μ.Σ., καθώς και της στοιχειώδους οργάνωσης που κατείχε το αρχειακό υλικό, από την ίδια τη Φ.Ν. Κατόπιν, παρατίθεται αναλυτική περιγραφή της οργάνωσης του Αρχείου, στην οποία οδηγηθήκαμε να ακολουθήσουμε, λόγω της προ υπάρχουσας υποτυπώδους οργάνωσης, στην οποία αυτό βρισκόταν.

Στο τέταρτο κεφάλαιο ξεκινάει η καταγραφή του αρχειακού υλικού της Φ.Ν. Δεδομένου του πλούσιου περιεχομένου του Αρχείου της, αποφασίστηκε να γίνει η καταγραφή του υπό τη μορφή ενός πολύ αναλυτικού καταλόγου. Σε αυτό φυσικά, βοήθησε ο τρόπος που στοιχειοθετούσε η Φ.Ν. το υλικό που συγκέντρωνε. Ένα σημαντικό μέρος του αρχειακού υλικού της ήταν ήδη στοιχειωδώς οργανωμένο και διαχωρισμένο σε ομάδες, γεγονός που μας έδωσε μια εικόνα του τρόπου που θα μπορούσε να γίνει η συνολική καταγραφή του Αρχείου. Έτσι, λοιπόν, σύμφωνα με το είδος και το περιεχόμενο, το αρχειακό υλικό μοιράστηκε και καταγράφηκε αντίστοιχα, σε 8 κύριες ομάδες. Σε κάποιες από τις ομάδες αυτές, θεωρήθηκε αναγκαίο να δημιουργηθούν και κάποιες επιμέρους υποομάδες, λόγω του όγκου του υλικού, ώστε να γίνει καλύτερη και πιο ξεκάθαρη καταγραφή του.

Ένα σημαντικό μέρος του Αρχείου της Φ.Ν. ήταν σχετικό με τον εξέχοντα πιανίστα, μουσικοσυνθέτη και καθηγητή Λώρη Μαργαρίτη. Αναμενόμενο, λοιπόν, να δημιουργηθεί ένα κεφάλαιο, το πέμπτο, σχετικό με αυτόν. Η Φ.Ν. είχε μία ιδιαίτερα θερμή σχέση με το ζεύγος Λώρη και Ίδα Μαργαρίτη και τους τιμούσε σε κάθε ευκαιρία μέχρι το τέλος της ζωής της. Περνούσε πολλές ώρες μαζί τους, στο σπίτι τους, και αυτοί την έβλεπαν σαν παιδί τους. Υπήρχε μία βαθιά αγάπη και εκτίμηση και από τις δύο πλευρές. Το Αρχείο της Φ.Ν. περιείχε αρκετό υλικό που το αποδείκνυε, όπως επιστολές μεταξύ τους, συστατικές του ζεύγους Μαργαρίτη όπου μιλούσαν για τη Φ.Ν. με τα καλύτερα λόγια, και πολλά άλλα. Επίσης, ο Λώρης Μαργαρίτης ήταν και καθηγητής της Φ.Ν. στο πιάνο. Σημαντικό να αναφέρουμε, πως το αρχειακό υλικό που αφορούσε το Λώρη Μαργαρίτη ήταν και αυτό στοιχειωδώς οργανωμένο.

Το έκτο κεφάλαιο αφορά εξ' ολοκλήρου το σπουδαίο τενόρο Γιώργο Παναγιωτίδη. Ο Γιώργος Παναγιωτίδης υπήρξε μαθητής της Φ.Ν., και από τους πιο αγαπημένους της μάλιστα, και αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής της, καθώς βρισκόταν δίπλα της μέχρι και το θάνατό της. Η Φ.Ν. έτρεφε μεγάλη αγάπη και ένιωθε μεγάλη υπερηφάνεια για το ιδιαίτερο ταλέντο, την καλλιτεχνική πορεία και τις σημαντικές εμφανίσεις και διακρίσεις του αγαπημένου της μαθητή. Γι' αυτό και συνέλεγε ό,τι υλικό έβρισκε που τον αφορούσε. Θεωρήθηκε σωστό, λοιπόν, να δημιουργηθεί μία ξεχωριστή κατηγορία που θα περιλάμβανε αποκλειστικά το υλικό που τον αφορούσε.

Το Αρχείο περιλάμβανε και ένα μεγάλο αριθμό από παρτιτούρες, οι οποίες καταγράφηκαν αναλυτικά σε ένα νέο κεφάλαιο, το κεφάλαιο εφτά. Το υλικό που τις

απάρτιζε μοιράστηκε σε υποομάδες που δημιουργήθηκαν σύμφωνα με 2 κριτήρια. Το 1^ο κριτήριο είχε σχέση με το εάν το υλικό ήταν α) φωτοτυπημένο, β) σε έντυπη μορφή ή γ) χειρόγραφες παρτιτούρες. Στη συνέχεια, χωρίστηκε σύμφωνα με το 2^ο κριτήριο, δηλαδή, εάν το υλικό είχε κάποια σημασία ή ιδιαιτερότητα, οπότε θα κρατιόταν είτε στο Αρχείο είτε στη Βιβλιοθήκη του Τ.Μ.Σ. ή εάν ήταν άνευ σημασίας, όπως, κυρίως, το φωτοαντιγραφημένο υλικό, οπότε δε θα κρατιόταν.

Τέλος, το όγδοο κεφάλαιο αναφέρεται στη χρήση του Αρχείου σε άλλες δράσεις που εκπονήθηκαν, με αφορμή τα πέντε χρόνια από την εκδημία της Φέμπης Νικολαΐδου, στα πλαίσια του 3^{ου} Συνεδρίου Ελληνικών Μουσικών Βιβλιοθηκών και Αρχείων.

Για την εκπόνηση της εργασίας στοιχεία αντλήθηκαν από το ίδιο το Αρχείο, αλλά και από προσωπικές συνεντεύξεις. Επίσης, για την οργάνωση του Αρχείου, αξιοποιήθηκε βιβλιογραφία σχετική με την επιστήμη της αρχειονομίας.

1. Το Αρχείο της Φεβρωνίας Νικολαΐδου – Σταματάτου:

1.1. Ιστορικό – Περιεχόμενο Αρχείου:

Το Αρχείο της Φ.Ν. βρίσκεται στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος Μουσικών Σπουδών, κατόπιν δωρεάς του ανιψιού της, Δημήτρη Μπεκιαρόπουλου και τη μεσολάβηση του μαθητή της, τενόρου Γιώργου Παναγιωτίδη. Βρίσκεται εκεί από το καλοκαίρι του 2016. Η Φ.Ν. είχε εκφράσει την επιθυμία της το Αρχείο να περάσει στην κατοχή της Τρισεύγενης Καλοκύρη, μετά το θάνατό της. Ο θάνατος της Φ.Ν., η οποία απεβίωσε το 2014, οκτώ χρόνια μετά το θάνατο της Τ.Κ., οδήγησε τον κληρονόμο της και ανιψιό της να στραφεί σε άλλες επιλογές. Μετά το θάνατο της Τ.Κ. τον Ιούνιο του 2006, η Φ.Ν. δεν είχε εκφράσει συγκεκριμένη επιθυμία για τη δωρεά του Αρχείου της, παρά μόνο να μην καταλήξει αυτό στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης. Ο λόγος, ήταν η πικρία της για τον τρόπο αποχώρησης της το 1986 – 87 από το Κ.Ω.Θ. Είχε επανειλημμένα εκφραστεί θετικά για το Τ.Μ.Σ. του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και τη βιβλιοθήκη του. Ο λόγος ήταν η παρουσία στο Τμήμα συγκεκριμένων ανθρώπων τους οποίους εκτιμούσε ιδιαίτερα για το έργο τους. Εκτός από την Τρισεύγενη Καλοκύρη, ο Κώστας Νικήτας είχε περάσει για σύντομο χρονικό διάστημα από την ίδρυση του Τ.Μ.Σ. έως και το θάνατο του το 1989, αλλά και ο Δημήτρης Θέμελης, πρώην διευθυντής του Κ.Ω.Θ. και πρώτος Καθηγητής του Τ.Μ.Σ., είχαν αφήσει το στίγμα τους στην πρώτη εικοσαετία λειτουργίας του Τμήματος. Επιπρόσθετα, η προσωπική γνωριμία και συμπάθεια που έτρεφε προς τον Άρη Μπαζμαδέλη, μουσικό βιβλιοθηκονόμο του Τ.Μ.Σ., με τον οποίον είχε συνεργαστεί με επιτυχία για διάφορα θέματα, την είχε οδηγήσει στην άποψη ότι το Αρχείο της θα έπεφτε σε καλά χέρια.

Το υλικό του Αρχείου βρισκόταν στο «Δωμάτιο Μουσικής», ένας χώρος της οικίας της Φ.Ν., όπου ήταν συγκεντρωμένο το αρχειακό υλικό που συνέλεγε η Φ.Ν. κατά το πέρασμα των χρόνων. Το μεγαλύτερο μέρος από το υλικό αυτό ήταν μερικώς οργανωμένο σε ντοσιέ και βρίσκονταν τακτοποιημένο στα ράφια της βιβλιοθήκης της, μαζί με φωτογραφίες. Η ίδια συνέλεγε προγράμματα συναυλιών, κριτικές από περιοδικά και εφημερίδες που την αφορούσαν, αντίγραφα αλληλογραφίας από φορείς και υπηρεσίες σχετικά με την όπερα και τη μουσική εκπαίδευση. Επίσης, ήταν συνδρομήτρια σε πολλά περιοδικά. Αρκετό υλικό προέρχεται από εκεί. Από κάποιο σημείο και μετά σταμάτησε να συλλέγει και ακύρωσε και τις διάφορες συνδρομές που είχε σε περιοδικά. Πιθανότατα, μετά από παράπονα του άντρα της, ο οποίος συνήθιζε να της λέει για το υλικό που συνέλεγε: «Τί θα τα κάνεις όλα αυτά; Δεν έχουμε κανέναν να τα αφήσουμε». Και φυσικά αναφερόταν στο γεγονός ότι δεν είχαν παιδιά για να τους κληροδοτήσουν τα υπάρχοντά τους.

Επιπρόσθετα, η Φ.Ν. συνέλεγε πολύ υλικό από ηχογραφήσεις, αλληλογραφία και φωτογραφίες. Είχε οργανωμένο αρχείο των δικών της μαθητών, το οποίο ακόμη δεν έχει βρεθεί (δεν έχει έρθει ακόμη στο Τμήμα). Μαθητών που η ίδια δίδαξε και επιμελήθηκε τις διπλωματικές τους εξετάσεις, με προγράμματα, συναυλίες, φωτογραφίες, τα οποία θα συμπληρωθούν στο μέλλον. Πιθανώς να υπάρχουν και άλλες παρτιτούρες, οι οποίες είτε είναι χειρόγραφες από άλλους συνθέτες είτε είναι έργα τα οποία γράφτηκαν και αφιερώθηκαν για την ίδια, τα οποία, επίσης, αναμένονται.

2. Βιογραφίες

2.1. Φεβρωνία Νικολαΐδου

Η Φεβρωνία ή αλλιώς Φέμπη Νικολαΐδου, (στην πορεία επονομαζόμενη ως Φ.Ν.), γεννήθηκε το 1926 στην Αθήνα και πέθανε το 2014.

Οι προπάπποι της ήρθαν στην Ελλάδα, από την Κωνσταντινούπολη, γύρω στο 1820. Ο παππούς της, Ιωάννης Νικολαΐδης και ο αδελφός του, Γεώργιος, ήταν διευθυντές του εργοστασίου «Αλλατίνη». Η γιαγιά της, Φεβρονία, της οικογενείας Ξανθίδη, ήταν απόφοιτος του Παρθεναγωγείου Θεσσαλονίκης και εργάστηκε ως δασκάλα.

Ο θείος της, Μιχαήλ Νικολαΐδης, διετέλεσε στρατηγός. Ήταν επιτελάρχης στον πόλεμο του 1940. Ο πατέρας της, Σωτήριος και η αδελφή του, Δόμνα, γεννήθηκαν στη Θεσσαλονίκη. Επί τουρκοκρατίας σπούδασε στη Θεσσαλονίκη, στη Σχολή Κωνσταντινίδη και στη συνέχεια εργάστηκε στο Σ.Ε.Κ.. Το 1920 μετατέθηκε στην Αθήνα, όπου το 1922, παντρεύτηκε την Αδελαΐδα Βελέγρη, απόφοιτο του Αρσακείου και απέκτησαν τη Φέμπη.

Ο πατέρας της Αδελαΐδας, Δαμιανός Βελέγρης, υπήρξε αξιωματικός του Ελληνικού Στρατού και υπασπιστής του βασιλιά Κωνσταντίνου. Η μητέρα της, Μαρία, είχε μεταβεί από την Κρήτη στην Αθήνα το 1860, μετά τη σφαγή του πατέρα της από τους Τούρκους. Ήταν απόφοιτη του Κολλεγίου Χιλ Αθηνών. Ο αδελφός της Αδελαΐδας, Σπύρος Βελέγρης, ήταν από τους καλύτερους μηχανικούς των Αθηνών και για πολλά χρόνια διευθυντής του Μικρού Πολυτεχνίου.

Η Φέμπη Νικολαΐδου και η οικογένειά της έζησαν στην Αθήνα μέχρι το 1938. Τότε, μετακόμισαν στη Θεσσαλονίκη, όπου η Φέμπη συνέχισε τις σπουδές της στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης (Κ.Ω.Θ.), σπουδάζοντας πιάνο με το Λώρη Μαργαρίτη και αργότερα, το 1944, φωνητική με την Καρολίνα Καπάσσο.

Το 1949 πήγε στην Αθήνα, όπου μετά από ένα χρόνο σπουδών στο Ωδείο Αθηνών, απέκτησε το 1950, το δίπλωμα Μονωδίας και Μελοδραματικής (τάξη Μαριάννας Βελεγρή). Έπειτα, επέστρεψε στη Θεσσαλονίκη και έπιασε δουλειά στο μουσικό τμήμα της ραδιοφωνίας, όπου έμεινε μέχρι το 1960.

Σε αυτό το διάστημα, η Φέμπη Νικολαΐδου έδωσε πολλά ρεσιτάλ. Παράλληλα, ασχολήθηκε και με άλλα μουσικά δρώμενα. Το 1951 παρακολούθησε σεμινάρια της Ria Ginster στο Σάλτσμπουργκ της Αυστρίας. Την ίδια χρονιά έδωσε εξετάσεις στη Λυρική, και μολονότι πέρασε 1^η, δεν πήγε και επέστρεψε στη Θεσσαλονίκη για οικογενειακούς λόγους.

Το 1952 εμφανίστηκε, ως σολίστ, σε συναυλία με το Μίκη Θεοδωράκη και την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών (Κ.Ο.Α.). Την ίδια χρονιά, με υποτροφία του Εθνικού

Ιδρύματος Ραδιοφωνίας (E.I.P.) παρακολούθησε μαθήματα ανωτέρων σπουδών στο Ωδείο της Ζυρίχης, κοντά στην καθηγήτρια Ria Ginster. Αργότερα μελέτησε στη Θερινή Ακαδημία του Salzburg στην Αυστρία, με τους καθηγητές: Ernst Reinchert και Erich Werba¹.

Πριν από αυτόν τον κύκλο σπουδών, είχε τραγουδήσει στο Bad Gastein (πόλη της Αυστρίας), με το Φράντς Ζάουερ στο όργανο και με τενόρο το Γκεόργκ Μάραν. Το 1952 τραγούδησε με το Λώρη Μαργαρίτη στο πιάνο, στο ραδιοφωνικό σταθμό του Salzburg.

Η Φέμπη Νικολαΐδου είχε μεγάλη μουσική δραστηριότητα. Είχε κάνει πολλές εκπομπές στους ραδιοφωνικούς σταθμούς Θεσσαλονίκης και Αθηνών. Παρουσιάστηκε πολλές φορές σε εκδηλώσεις της Μακεδονικής Καλλιτεχνικής Εταιρείας «Τέχνη», έδωσε ρεσιτάλ για το Ινστιτούτο «Goethe» και για το Αμερικανικό κέντρο Θεσσαλονίκης και Αθηνών.

Το 1955 διορίστηκε καθηγήτρια Μονωδίας στο Κ.Ω.Θ., του οποίου αργότερα έγινε υποδιευθύντρια, ενώ από το 1985 ως τη συνταξιοδότησή της το 1987, ανέλαβε τα καθήκοντα της διευθύντριας του Ωδείου. Μετά τη συνταξιοδότησή της (το 1987) δίδαξε φωνητική στο Σύγχρονο Ωδείο Θεσσαλονίκης, του οποίου ανέλαβε την καλλιτεχνική διεύθυνση από το 1991.

Όσο ήταν στο Κρατικό Ωδείο, έκανε την παραγωγή σε 3 όπερες. Είχε όλη την ευθύνη μαζί με τον Άλκη Μπαλτά. Έκανε τις παραγωγές «Μπαστιέν και Μπαστιέν», με σκηνοθέτη τον Κώστα Αριστόπουλο και την Κατερίνα Καρατζά, το «Μικρό Λαζαρίδη», με σκηνογράφο την κα. Μανωλιδάκη και τον κ. Τσέμπαλο. Επίσης, παρουσίασε τον Αμπού Χασάν στο θέατρο Αυλαία. Στο Σύγχρονο Ωδείο ανέβασε τη «Σέρβα Παντρόνα»² με το Μίκη Μιχαηλίδη. Είχε δώσει στα Ωδεία περίπου 20 διπλώματα.

Το 1980 μαζί με το μουσουργό και μαέστρο Άλκη Μπαλτά, οργάνωσαν στα πλαίσια του Κ.Ω.Θ., παρουσίαση της όπερας του Mozart «Απόλλων και Υάκινθος», σε σκηνοθεσία Κώστα Αριστόπουλου. Ήταν τόσο μεγάλη η επιτυχία των παραστάσεων, που ζητήθηκε η συμμετοχή της στα πλαίσια των «Δημητρίων» και στο φεστιβάλ της Δούκισσας της Πλακεντίας. Αυτές οι παραστάσεις ήταν πρόδρομος για τη δημιουργία της «Όπερας Θεσσαλονίκης», για την οποία η Φ.Ν. αγωνίστηκε με όλες της τις δυνάμεις, ενώ παρέμεινε δραστήρια και μετά την ίδρυσή της, στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας της.

¹ Ο Erik Werba (1918 – 1992) ήταν Αυστριακός πιανίστας κλασικής μουσικής, που ήταν ιδιαίτερα γνωστός για τη συνοδευτική του δράση στο πιάνο σε τραγουδιστές. Επίσης, ήταν κριτικός μουσικής, μαέστρος, συνθέτης, συγγραφέας και Ακαδημαϊκός καθηγητής. (Werba, Erik, <https://oxfordindex.oup.com/view/10.1093/gmo/9781561592630.article.30121?rskey=QtP8SY&result=2>, πρόσβαση στις 09/01/20).

² Όπερα μπούφα του Giovanni Battista Pergolesi (*Serva Padrona, La*, <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/view/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/om-o-9781561592630-e-5000007587?rskey=a4UCGx&result=1>, πρόσβαση στις 09/01/20).

Όσον αφορά την προσωπική της ζωή, το 1960 παντρεύτηκε τον αγαπητό της Πάτροκλο Σταματάτο, δικηγόρος στο επάγγελμα. Ο πατέρας του Πάτροκλου, Σωτήρης Σταματάτος, γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Η μητέρα του, Ιωάννα, ήρθε στην Ελλάδα από το Μελένικο της Βουλγαρίας, μετά τη σφαγή των γονιών της από τους Βουλγάρους. Ο Πάτροκλος Σταματάτος, παράλληλα με τη δικηγορία, ασχολήθηκε και με τη λογοτεχνία. Μάλιστα, βραβεύτηκε 2 φορές από την Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών. Ήταν επίσης, ιδρυτικό στέλεχος της Μακεδονικής Καλλιτεχνικής Εταιρείας «Τέχνη».

Η Φέμπη και ο Πάτροκλος, δυστυχώς, δεν απέκτησαν ποτέ παιδιά. Για το λόγο αυτό, μαθητές της με τους οποίους είχε αρκετά «κοινά στοιχεία» η Φ.Ν., όπως με έναν από τους πιο αγαπημένους της μαθητές, το Γιώργο Παναγιωτίδη, τους έβλεπε σαν πνευματικά της παιδιά. Αυτό το γεγονός δημιουργούσε μεγάλη δυσαρέσκεια στον Πάτροκλο, διότι δεν ήθελε οι μαθητές της να της «κλέβουν» το χρόνο. Γι' αυτό και πολλές φορές ίσως ήταν κάπως απότομος απέναντί τους.

Τέλος, σημαντικό να αναφέρουμε, πως η Φ.Ν. υπήρξε μία πολύ ευγενής προσωπικότητα και τη διακατείχε απίστευτη γενναιοδωρία. Δεν πήρε ποτέ χρήματα από τους μαθητές της για τα μαθήματα που παρέδιδε στο σπίτι της, διότι αγαπούσε πολύ τη μουσική, δε μπορούσε δίχως αυτήν, και αγαπούσε πολύ και αυτό που έκανε. Γεγονός, που κάποιοι από τους μαθητές της (και όχι μόνο) το εκτίμησαν και κάποιοι άλλοι, δυστυχώς, όχι. Όπως είχε δηλώσει και η ίδια, *«όλη της τη ζωή έδωσε πολλά στο χώρο της μουσικής, χωρίς ανταμοιβή»*. (Αρχείο Φ. Νικολαΐδου, Λώρης Μαργαρίτης – Φέμπη Νικολαΐδου σ.13 – 14, Προφορική συνέντευξη με Παναγιωτίδη Γιώργο).

Εικόνα 2: Πορτραίτο Φέμπης Νικολαΐδου

2.2. Λώρης Μαργαρίτης

Ο Λώρης (Λυκούργος) Μαργαρίτης γεννήθηκε στην Πελοπόννησο το 1895 και πέθανε το 1953 στην Αθήνα. Υπήρξε ένας από τους μεγαλύτερους Έλληνες πιανίστες και συνθέτες που αγωνίστηκε για να γνωρίσει το διεθνές κοινό την ύπαρξη της ελληνικής μουσικής και τέχνης.

Διέθετε το χάρισμα του αυτοσχεδιασμού. Το 1903, σε ηλικία 8 χρονών έδωσε την πρώτη του συναυλία στο Μόναχο, με αποκλειστικά δικές του συνθέσεις. Ανάμεσα στο κοινό που τον καταχειροκρότησε βρισκόταν η Βασιλική Οικογένεια, καθώς και ο Γερμανός συγγραφέας Thomas Mann, ο οποίος “μαγεμένος” από την εμφάνιση αυτή του Λώρη έγραψε για αυτόν το πασίγνωστο μυθιστόρημά του «Το παιδί – θαύμα».

Εικόνα 3: Ο οκτάχρονος βιρτουόζος στο Μόναχο. (βλ. Ίντα Μαργαρίτη, Λώρης Μαργαρίτης, Αθήνα, 1956).

Συνέχισε τις σπουδές του στο Μόναχο, στο Βερολίνο και στη Βιέννη, με μεγάλη πάντα επιτυχία. Είχε την ικανότητα να αυτοσχεδιάζει φούγκες με το αριστερό του χέρι και πολλές φορές αυτοσχεδίαζε κατά τη διάρκεια συναυλίας. Το είδος που αναζωογόνησε ιδιαίτερα, είναι αυτό της μουσικής δωματίου.

Το 1915, σε ηλικία 21 ετών, γύρισε στην Ελλάδα, όπου και διορίστηκε καθηγητής πιάνου στο Κ.Ω.Θ., του οποίου αργότερα, το 1936, έγινε υποδιευθυντής, συνεχίζοντας παράλληλα μια διεθνή μουσική σταδιοδρομία. Τα καλοκαίρια δίδασκε στην τάξη πιάνου της Διεθνούς Μουσικής Ακαδημίας του Salzburg.

Στις 29 Αυγούστου 1925 παντρεύτηκε τη μαθήτριά του Ίντα Ρόζενκραντς, με την οποία σχημάτισε ένα «ντούο» για 2 πιάνα και εμφανιζόντουσαν σε συναυλίες σε

Θεσσαλονίκη, Αθήνα, αλλά και σε άλλες μεγάλες πόλεις της Κεντρικής Ευρώπης, όπως: Μόναχο, Βιέννη, Γενεύη, κ.ά. Το ρεπερτόριό τους περιλάμβανε πρωτότυπα ελληνικά έργα, καθώς και μεταγραφές για 2 πιάνο ελληνικών συνθέσεων των: Γ. Λαμπελέτ, Μ. Καλομοίρη, Αιμ. Ριάδη και άλλων. Επίσης, έως το 1953, ο Λώρης και η Ίντα Μαργαρίτη ταξίδευαν στο Salzburg για την περίοδο των θερινών μαθημάτων της Ακαδημίας.

Ο Λώρης Μαργαρίτης έγραψε τραγούδια και έργα για πιάνο, ορχήστρα και χορωδία. Δυστυχώς, λόγω της λεηλασίας του σπιτιού του στη Θεσσαλονίκη από τις κατοχικές δυνάμεις, έχουν μείνει πλέον λίγα από αυτά, αλλά πλούσια δημιουργικότητα.

Τέλος, σημαντικό να αναφέρουμε πως ο Λώρης Μαργαρίτης τιμήθηκε με το Μέγα Μετάλλιο της Ακαδημίας του Salzburg και το Χρυσό Σταυρό του Τάγματος του Φοίνικος³, από το Βασιλέα Παύλο των Ελλήνων (Παγανά σ. , Αρχείο Φ. Νικολαΐδου, Λώρης Μαργαρίτης-Φέμπη Νικολαΐδου.... 4-6, Λεωτσάκος, Γ., i).

2.3. Γιώργος Παναγιωτίδης

Ο Γιώργος Παναγιωτίδης (1955 -) είναι ένας διεθνούς φήμης τενόρος, με μεγάλες, σημαντικές διακρίσεις και εμφανίσεις στο εξωτερικό, καθώς και στην Ελλάδα. Το ενδιαφέρον και η αγάπη του για το μουσικό κόσμο εκδηλώθηκαν όταν ήταν 7 χρονών και άκουσε για πρώτη φορά κλασική μουσική. Πραγματοποίησε σπουδές Θεάτρου και Μουσικής στο Κ.Ω.Θ. και φωνητική μουσική στην τάξη της Φέμπης Νικολαΐδου, απ' όπου πήρε δίπλωμα το 1985.

Η γνωριμία του με τη Φ.Ν. έγινε το καλοκαίρι του '75, κατά τη διάρκεια των εξετάσεών του του τμήματος Δραματικής στο Κ.Ω.Θ. Εκεί, ο Γιώργος Παναγιωτίδης, πρωτοετής τότε, σε συνεργασία με τη Λυδία Φωτοπούλου, παρουσίασαν σε πενταμελή επιτροπή, στην οποία μία εκ των μελών ήταν η Φ.Ν., ένα απόσπασμα από το θεατρικό έργο «*Ματωμένος Γάμος*» του Federico Garcia Lorca. Στο τέλος των εξετάσεων η Φ.Ν. πλησίασε μία μαθήτριά της, την Κατερίνα Καρατζά, πρωτοετής τότε και αυτή στη Δραματική Σχολή, (στην οποία πήγε μετά από παρότρυνση της Φ.Ν. ώστε να αποκτήσει περισσότερη άνεση στο τραγούδι), και της μετέφερε το πόσο εντυπωσιασμένη έμεινε από το μέταλλο της φωνής του Γ.Π. Με τη σειρά της η Κατερίνα Καρατζά ενημέρωσε τη Φ.Ν. πως ο Γ.Π. αγαπούσε πολύ την όπερα και έτσι η Φ.Ν. πρότεινε να ασχοληθεί ο Γ.Π. και με το τραγούδι.

Στο ξεκίνημα της πορείας του Γ.Π. στο τραγούδι, η Φ.Ν. τον παρότρυνε συνέχεια να το τολμήσει να πάει για σπουδές στο Salzburg. Αυτό οφειλόταν εν μέρει

³ Πρόκειται για παράσημο που απονέμεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε Έλληνες πολίτες που υπερέχουν στις τέχνες, στη λογοτεχνία, κ.ά.

στην ιδιαίτερη αγάπη που έτρεφε η Φ.Ν. για το Salzburg, αγάπη που της την είχε μεταδώσει ο δάσκαλός της Λώρης Μαργαρίτης. Αλλά, και στη μεγάλη επιθυμία της να μεταλαμπαδεύσει αυτή την αγάπη στους μαθητές της και να τους ανοίξει το παράθυρο σε έναν άλλο κόσμο, διαφορετικό, καλύτερης αισθητικής. Χαρακτηριστικά, συνήθιζε να του λέει πως «πρέπει να ανοίξει τα φτερά του, να δει τί γίνεται παραέξω στον κόσμο».

Εκείνη την εποχή στο Salzburg παρουσιαζόταν ό,τι πιο σύγχρονο από αισθητικής πλευράς, μουσικής άποψης, εμφανίζονταν μεγάλα ονόματα, όπως Scharzkorf, Diskau, Ludwig κ.ά. Συνεπώς, τότε θεωρούταν μεγάλο κατόρθωμα για κάποιον από την Ελλάδα, καθότι και το κόστος ήταν μεγάλο, να βρίσκεται σε ένα χώρο όπου ήταν μαζεμένη όλη η «αφρόκρεμα» του μουσικού κόσμου, να δώσει εισαγωγικές εξετάσεις και να επιλεγθεί ανάμεσα σε χιλιάδες άτομα.

Ο Γ.Π. συμμετείχε σε σεμινάρια της Θερινής Μουσικής Ακαδημίας Mozarteum του Salzburg με την Elizabeth Scharzkorf, την Edda Moser, Christian Ludwig και τη Rita Streich, από το 1983 μέχρι και το 1992. Πάντα μαζί πήγαινε και η Φ.Ν.⁴

Το 1987, συμμετείχε ως υπότροφος της Όπερας του Μονάχου σε επαγγελματικό σεμινάριο με την Astrid Varnay για ρεπερτόριο Wagner.

Ανάμεσα στους ρόλους που τραγούδησε ήταν: ο “Alfredo” στην *Τραβιάτα* του Verdi, ο “Τραγουδιστής” στον *“Ιππότη με το Ρόδο”* του R. Strauss και το σόλο του Τενόρου στην 9^η Συμφωνία του Beethoven. Ξεκίνησε σα Λυρικός Τενόρος σε όπερες της Βαυαρίας.

Στην Ελλάδα έχει συμμετάσχει ως σολίστ σε συναυλίες με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, με την Ορχήστρα της Γερμανικής Σχολής, καθώς και στα Φεστιβάλ των «Δημητρίων» της Θεσσαλονίκης και της «Πεντέλης» στην Αθήνα.

Από το 2006 ασχολείται με συναυλίες θρησκευτικής μουσικής (Ορατόρια – Λειτουργίες) Liederabende. Έχει πραγματοποιήσει εγγραφές για τη Βαυαρική και την Αυστριακή Ραδιοφωνία. (Αρχείο Φ. Νικολαΐδου, Λώρης Μαργαρίτης – Φέμπη Νικολαΐδου, σελ. 14, Προφορική συνέντευξη με Παναγιωτίδη Γιώργο).

⁴ Από την εποχή που ο Λώρης Μαργαρίτης ήταν διευθυντής στο Mozarteum, κάθε χρόνο η Φ.Ν. ανελλιπώς μέχρι το τέλος της ζωής της, επισκεπτόταν το Salzburg, παρακολουθώντας όλες τις παραστάσεις και τους σεμιναριακούς κύκλους.

3. Παραλαβή, οργάνωση του Αρχείου και δομή της εργασίας:

Το αρχειακό υλικό κατέφτασε στο Τ.Μ.Σ. μέσα σε 6 χάρτινα κουτιά, διαστάσεων 45 x 30 x 30 cm, και ήταν ξεχωρισμένο σε παρτιτούρες, βιβλία, μπομπίνες, κασέτες, cd και το υπόλοιπο αρχειακό υλικό⁵. Δηλαδή, ήταν αρκετά τακτοποιημένο, π.χ. ήταν οργανωμένο το υλικό που αφορούσε το Λώρη Μαργαρίτη, ήταν στοιχειωδώς οργανωμένα άλλα κομμάτια του Αρχείου που αφορούσαν αλληλογραφία, τα προγράμματα των δικών της συναυλιών – ιδίως τα παλαιότερα -, υλικό που αφορούσε τις σπουδές της τα χρόνια που πέρασε στο Σάλτσμπουργκ και τη Ζυρίχη. Οι εφημερίδες, οι κριτικές των εφημερίδων και οι ανακοινώσεις που αφορούσαν την ίδια ήταν, επίσης, μερικώς τακτοποιημένα. Συνεπώς, αρκετό υλικό ήταν στοιχειωδώς τακτοποιημένο, γεγονός το οποίο μας καθοδήγησε σχετικά με τον τρόπο που θα μπορούσε να οργανωθεί και το υπόλοιπο Αρχείο.

Έτσι, λοιπόν, δημιουργήθηκαν οι εξής βασικές κατηγορίες:

- Βιογραφίες
- Καταγραφή αρχειακού υλικού της Φέμπης Νικολαΐδου
- Λώρης Μαργαρίτης
- Γιώργος Παναγιωτίδης
- Παρτιτούρες

και δημιουργήθηκαν και οι κάτωθι υποκατηγορίες:

*:(η αρίθμηση είναι σύμφωνη με το αντίστοιχο κεφάλαιο, στο οποίο εμπεριέχονται)

Στην κατηγορία «βιογραφίες», εκτός από την εκτενή βιογραφία της Φέμπης Νικολαΐδου, γίνεται συνοπτική αναφορά και στις βιογραφίες των Λώρη Μαργαρίτη (ένας από τους μεγαλύτερους Έλληνες πιανίστες και καθηγητής πιάνου της Φέμπης) και Γιώργου Παναγιωτίδη (μαθητής της Φέμπης και διεθνούς φήμης τενόρος), καθώς κατά την καταγραφή του αρχειακού υλικού της Φ.Ν βρέθηκε ένας σημαντικός αριθμός αρχειακού υλικού που τους αφορούσε και είχε άμεση σχέση με τη Φ.Ν.

Στην κατηγορία «καταγραφή αρχειακού υλικού της Φ.Ν.», επειδή το Αρχείο έφτασε στο Τ.Μ.Σ. στοιχειωδώς τακτοποιημένο (έτσι το οργάνωσε η ίδια η Φ.Ν.), αποφάσισα συνεπώς, να το ομαδοποιήσω στις εξής υποκατηγορίες:

- 4.1. Καρτ – ποστάλ και ευχετήριες κάρτες
- 4.2. Επιστολές
- 4.3. Έγγραφα

⁵ βλ. εικόνες 5 - 6, παράρτημα εικόνων, σελ. 73.

- 4.4. Κείμενα
- 4.5. Προγράμματα
- 4.6. Φωτογραφίες
- 4.7. Μπομπίνες
- 4.8. Εφημερίδες

Η κατηγορία «Λώρης Μαργαρίτης» δημιουργήθηκε λόγω της στενής σχέσης που είχε η Φέμπη Νικολαΐδου με το ζεύγος Λώρη και Ίδα Μαργαρίτη, οι οποίοι είχαν τη Φ.Ν. σαν παιδί τους. Ο Λώρης ήταν καθηγητής της Φ.Ν. στο πιάνο. Υπήρχε αμοιβαία και βαθιά αγάπη και εκτίμηση μεταξύ του ζεύγους Μαργαρίτη και της Φ.Ν. Η Φέμπη τους τιμούσε σε κάθε ευκαιρία που παρουσιαζόταν μέχρι και το τέλος της ζωής της. Αναμενόμενο, λοιπόν, να βρεθούν αρκετά τεκμήρια αυτής της σχέσης στο αρχειακό υλικό της Φ.Ν., γεγονός που καθιστούσε απαραίτητο να δημιουργηθεί αυτή η κατηγορία. Τα τεκμήρια αυτά, ομαδοποιήθηκαν στις κάτωθι υποκατηγορίες:

- 5.1. Επιστολές
- 5.2. Προγράμματα Συναυλιών
- 5.3. – 5.15. Διάφορο αρχειακό υλικό, σχετικό με τους Λώρη και Ίδα Μαργαρίτη

Στην κατηγορία «Γιώργος Παναγιωτίδης» γίνεται καταγραφή υλικού που αφορά έναν από τους πιο αγαπημένους μαθητές της Φ.Ν., τον τενόρο Γιώργο Παναγιωτίδη. Η κατηγορία αυτή δημιουργήθηκε γιατί βρέθηκε αρκετό υλικό για το Γιώργο Παναγιωτίδη στο Αρχείο της Φ.Ν. (υλικό που συγκέντρωνε η ίδια), καθώς ήταν ένας από τους μαθητές της που έπαιξε σημαντικό ρόλο, όχι μόνο στην ύστερη διδακτική της πορεία, αλλά και στην προσωπική της ζωή. Ήταν κοντά της μέχρι το θάνατό της και είναι ένας καλός γνώστης του περιεχομένου του Αρχείου. Για το Γιώργο Παναγιωτίδη, συνοπτικά, βρέθηκαν:

- 6.1. Προγράμματα Συναυλιών
- 6.2. Επιστολές
- 6.3. Εφημερίδες και διάφορα άλλα έγγραφα

Και προφανώς, αναμένεται στο μέλλον να βρεθούν και άλλα πολλά.

Στην τελευταία κατηγορία, «παρτιτούρες», παρατίθενται λίστες με τις παρτιτούρες που βρέθηκαν στο αρχείο της Φ.Ν. Οι παρτιτούρες της χωρίστηκαν σε υλικό που ήταν φωτοτυπημένο και υλικό που ήταν έντυπο. Από αυτό το φωτοτυπημένο και έντυπο υλικό δημιουργήθηκαν 4 υποκατηγορίες:

- 7.1. Φωτοτυπημένο υλικό άνευ σημασίας, το οποίο έφυγε από το Αρχείο, αφού καταγράφηκε
- 7.2. Υλικό φωτοτυπημένο με δικές της σημειώσεις, οπότε κρατήθηκε για το Αρχείο

7.3.A. Έντυπο υλικό με σημειώσεις, το οποίο κρατήθηκε για το Αρχείο

7.3.B. Έντυπο υλικό, το οποίο εντάχθηκε στη συλλογή της βιβλιοθήκης, επίσης μετά από καταγραφή.

Άρα, μιλάμε για 4 κατηγορίες υλικού ρεπερτορίου, από τις οποίες κρατήθηκαν οι 2, δηλαδή, οτιδήποτε που αφορούσε σε φωτοτυπημένο και έντυπο υλικό που είχε σημειώσεις επάνω.

7.4. Χειρόγραφες Παρτιτούρες

→ Το χειρόγραφο υλικό που βρέθηκε αφορούσε κυρίως, υλικό ρεπερτορίου που χρησιμοποιούσε η ίδια και σε παλιότερες εποχές, τη δεκαετία πιθανώς των σπουδών της, τη δεκαετία του '40, λόγω ελλείψεως εντύπου υλικού ή φωτοτυπικών μηχανημάτων της εποχής, καθόταν και το αντέγραφε η ίδια. Για το λόγο μόνο αυτό διατηρήθηκε, επειδή είναι σε χειρόγραφη μορφή και όχι λόγω σπανιότητας (το χειρόγραφο υλικό, τουλάχιστον, που έχει βρεθεί μέχρι σήμερα).

Τέλος, παραθέτω κάποιες εικόνες, που είναι είτε ψηφιοποιημένα τεκμήρια από τα αρχεία, τα οποία θεώρησα ότι έπρεπε να παραθέσω ή ως «δείγμα» της αντίστοιχης κατηγορίας/υποκατηγορίας ή γιατί θεώρησα ότι είχαν λίγη περισσότερη «βαρύτητα» από κάποια άλλα, είτε εικόνες που παρουσιάζουν τα στάδια που οδήγησαν στην επίτευξη αυτής της εργασίας⁶.

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε, πως κατά τη διάρκεια της καταγραφής, το αρχειακό υλικό της Φ.Ν., καθώς καταγραφόταν και οργανωνόταν σε συγκεκριμένες κατηγορίες και υποκατηγορίες, αμέσως τοποθετούταν σε ειδικούς αντιόξινους φακέλους, οι οποίοι τοποθετούνταν σε ειδικά αντιόξινα κουτιά, ώστε να διατηρηθεί το αρχειακό υλικό σε καλή κατάσταση και να αποφευχθεί τυχόν φθορά⁷.

⁶ βλ. εικόνες 7 - 8, παράρτημα εικόνων, σελ. 74.

⁷ βλ. εικόνες 7 - 8, παράρτημα εικόνων, σελ. 74.

4. Καταγραφή αρχειακού υλικού της Φέμπης Νικολαΐδου

4.1. Καρτ – Ποστάλ και ευχετήριες κάρτες:

- i. 101 καρτ – ποστάλ, διαστάσεων ,κυρίως στην πλειοψηφία τους, 14,7 x 10,3 cm. Από αυτές, 16 καρτ – ποστάλ δεν έχουν ημερομηνία και 6 καρτ – ποστάλ είναι κενές. Παραλήπτες, κατά κύριο λόγο στις 46 από αυτές, Πάτροκλος – Φέμπη Σταματάτου/ Νικολαΐδου, ενώ σε 32 από αυτές παραλήπτες είναι οι Σωτήριος και Αδελαΐδα Νικολαΐδη (γονείς της Φέμπης), με αποστολές Φέμπη – Πάτροκλος Σταματάτου.
Ενδεικτικά αναφερόμαστε σε κάποιες καρτ – ποστάλ απεσταλμένες από την Ίδα Μαργαρίτη (γυναίκα του Λώρη Μαργαρίτη), τη Βίκα Λώλου (φίλη της Φ.Ν. και τραγουδίστρια), τη Φούλα Δημητριάδη (φίλες και συμμαθήτριες με τη Φέμπη), όπου γίνεται αναφορά και στον κ. Πολυζωΐδη, από τα ανίψια Γιάννης – Γιώργος - Μαίρη – Κική της Φέμπης και του Πάτροκλου Σταματάτου, από τον Αθανάσιο Κόντο (25/7/52), κ.α. Οι καρτ – ποστάλ έχουν αποσταλεί στο διάστημα ανάμεσα 1/8/1951 – 27/8/1980.
- ii. 3 ευχετήριες κάρτες: Μία ευχετήρια κάρτα Χριστουγέννων σταλμένη από το Φοίβο Ανωγειανάκη προς τη Φέμπη (21/12/57), μία ευχετήρια κάρτα Χριστουγέννων προς τη Φέμπη από τη δασκάλα της Ria Ginster και μία ευχετήρια κάρτα για τα Χριστούγεννα από την Έλλη Φαραντάτου προς τη Φέμπη, το Φεβρουάριο του 1956.
- iii. 1 ευχετήρια κάρτα για το Νέο Χρόνο, από την Έλλη Φαραντάτου προς τη Φ.Ν., Δεκέμβριος 1956.

4.2. Επιστολές:

4.2.1. Επιστολές από τη Φέμπη Νικολαΐδου προς τους γονείς της:

- α. 31 χειρόγραφες επιστολές από Ζυρίχη, προς τους γονείς της, διαστάσεων 21 x 14,5 cm, και 2 ταχυδρομικοί φάκελοι. Η κάθε επιστολή αποτελείται από 1 έως 3 σελίδες γραμμένες recto - verso (δηλ. 6 σελ.). Στις επιστολές αυτές η Φέμπη αναφέρεται σχετικά με τη ζωή της στη Ζυρίχη, τους προβληματισμούς της, προσπαθεί να καθησυχάσει τυχόν ανησυχίες των γονιών της, καθώς και

αναφέρεται συχνά και στην καθηγήτριά της Ria Ginster. Οι επιστολές αυτές χρονολογούνται από Ιούλιο μέχρι Σεπτέμβριο του 1952. Αναλυτικότερα:

- i. Ζυρίχη, 14/7/51
- ii. Ζυρίχη, 9/7/52
- iii. Ζυρίχη, 9/7/52, Τρίτη πρωί
- iv. Ζυρίχη, 11/7/52
- v. Ζυρίχη, 16/7/52
- vi. Ζυρίχη, 19/7/52
- vii. Φάκελος + επιστολή από Salzburg, 22/7/52
- viii. Salzburg, 29/7/52
- ix. Φάκελος από Salzburg, 2/8/52
- x. Ζυρίχη, 3/10/52
- xi. Ζυρίχη, 13/10/52
- xii. Ζυρίχη, 15/10/52
- xiii. Ζυρίχη, 19/10/52
- xiv. Ζυρίχη, 22/10/52
- xv. Ζυρίχη, 28/10/52
- xvi. Ζυρίχη, 1/11/52
- xvii. Ζυρίχη, 2/11/52
- xviii. Ζυρίχη, 6/11/52
- xix. Ζυρίχη, 9/11/52
- xx. Ζυρίχη, 10/11/52
- xxi. Ζυρίχη, 13/11/52
- xxii. Ζυρίχη, 17/11/52
- xxiii. Ζυρίχη, 19/11/52
- xxiv. Ζυρίχη, 25/11/52
- xxv. Ζυρίχη, 30/11/52
- xxvi. Ζυρίχη, 2/12/52
- xxvii. Ζυρίχη, 4/12/52
- xxviii. Ζυρίχη, 12/12/52
- xxix. Ζυρίχη, 15/12/52
- xxx. Ζυρίχη, 22/12/52
- xxxι. Χωρίς ημερομηνία

β. 21 χειρόγραφες επιστολές από Ζυρίχη και Σάλτσμπουργκ, προς τους γονείς της, κατά την περίοδο 07/1952 - 12/1952. Οι επιστολές αποτελούνται από 1 έως 3 φύλλα, διαστάσεων ≈28,8 x 20 cm, γραμμένα, στην πλειοψηφία τους, recto – verso. Πιο συγκεκριμένα:

- i. Ζυρίχη, 7/7/52
- ii. Σάλτσμπουργκ, 3/8/52
- iii. Σάλτσμπουργκ, 14/8/52
- iv. Σάλτσμπουργκ, 18/8/52
- v. Ζυρίχη, 24/8/52

- vi. Ζυρίχη, 27/8/52
- vii. Ζυρίχη, 31/8/52
- viii. Ζυρίχη, 3/9/52
- ix. Ζυρίχη, 7/9/52
- x. Ζυρίχη, 11/9/52
- xi. Ζυρίχη, 13/9/52
- xii. Ζυρίχη, 18/9/52
- xiii. Ζυρίχη, 21/9/52
- xiv. Ζυρίχη, 23/9/52
- xv. Ζυρίχη, 28/9/52
- xvi. Ζυρίχη, 7/10/52
- xvii. Ζυρίχη, 10/10/52
- xviii. Ζυρίχη, 12/10/52
- xix. Ζυρίχη, 8/12/52
- xx. Χωρίς ημερομηνία

(*: - Στην επιστολή της 07/07/1952 → μαζί με την υπογραφή της , υπάρχει και μία στάμπα από κραγιόν που αποτυπώνονται τα χείλια της.)

- γ. 86 χειρόγραφες κάρτες και 3 φάκελοι – επιστολές προς τον πατέρα της Σωτήριο Νικολαΐδη (και μητέρα της Αδελαΐδα), στη Θεσσαλονίκη. Διαστάσεων 14,5 x 10,5 cm. Αναλυτικά:

- i. Ζυρίχη, 18/7/52
- ii. Σάλτσμπουργκ, 23/7/52
- iii. Σάλτσμπουργκ, 24/7/52
- iv. Σάλτσμπουργκ, 25/7/52
- v. Σάλτσμπουργκ, 27/7/52
- vi. Σάλτσμπουργκ, 30/7/52
- vii. Σάλτσμπουργκ, 1/8/52
- viii. Σάλτσμπουργκ, 2/8/52
- ix. Σάλτσμπουργκ, 5/8/52
- x. Σάλτσμπουργκ, 7/8/52
- xi. Σάλτσμπουργκ, 9/8/52
- xii. Σάλτσμπουργκ, 11/8/52
- xiii. Σάλτσμπουργκ, 12/8/52
- xiv. Σάλτσμπουργκ, 13/8/52
- xv. Σάλτσμπουργκ, 16/8/52
- xvi. Σάλτσμπουργκ, 17/8/52
- xvii. Ζυρίχη, 19/8/52
- xviii. Σάλτσμπουργκ, 19/8/52
- xix. Σάλτσμπουργκ, 20/8/52
- xx. Σάλτσμπουργκ, 21/8/52

- xxi. Ζυρίχη, 25/8/52
- xxii. Ζυρίχη, 26/8/52
- xxiii. Ζυρίχη, 28/8/52
- xxiv. Ζυρίχη, 29/8/52
- xxv. Ζυρίχη, 30/8/52
- xxvi. Ζυρίχη, 1/9/52
- xxvii. Ζυρίχη, 2/9/52
- xxviii. Ζυρίχη, 4/9/52
- xxix. Ζυρίχη, 5/9/52
- xxx. Ζυρίχη, 9/9/52
- xxxi. Ζυρίχη, 12/9/52
- xxxii. Ζυρίχη, 13/9/52
- xxxiii. Ζυρίχη, 15/9/52
- xxxiv. Ζυρίχη, 16/9/52
- xxxv. Ζυρίχη, 20/9/52
- xxxvi. Ζυρίχη, 24/9/52
- xxxvii. Ζυρίχη, 25/9/52
- xxxviii. Ζυρίχη, 26/9/52
- xxxix. Ζυρίχη, 27/9/52
- xl. Ζυρίχη, 29/9/52
- xli. Ζυρίχη, 30/9/52
- xlii. Ζυρίχη, 1/10/52
- xliii. Ζυρίχη, 2/10/52
- xliv. Ζυρίχη, 4/10/52
- xlv. Ζυρίχη, 5/10/52
- xlvi. Ζυρίχη, 6/10/52
- xlvii. Ζυρίχη, 8/10/52
- xlviii. Ζυρίχη, 9/10/52
- xliv. Ζυρίχη, 11/10/52
- l. Ζυρίχη, 16/10/52
- li. Ζυρίχη, 17/10/52
- lii. Ζυρίχη, 18/10/52
- liii. Ζυρίχη, 20/10/52
- liv. Ζυρίχη, 21/10/52
- lv. Ζυρίχη, 23/10/52
- lvi. Ζυρίχη, 24/10/52
- lvii. Ζυρίχη, 25/10/52
- lviii. Ζυρίχη, 26/10/52
- lix. Ζυρίχη, 29/10/52
- lx. Ζυρίχη, 31/10/52
- lxi. Ζυρίχη, 1/11/52
- lxii. Ζυρίχη, 3/11/52
- lxiii. Ζυρίχη, 3/11/52
- lxiv. Ζυρίχη, 4/11/52

<u>lxxv.</u>	Zυρίχη, 5/11/52
<u>lxxvi.</u>	Zυρίχη, 7/11/52
<u>lxxvii.</u>	Zυρίχη, 12/11/52
<u>lxxviii.</u>	Zυρίχη, 15/11/52
<u>lxxix.</u>	Zυρίχη, 18/11/52
<u>lxxx.</u>	Zυρίχη, 18/11/52
<u>lxxxi.</u>	Zυρίχη, 20/11/52
<u>lxxxii.</u>	Zυρίχη, 21/11/52
<u>lxxxiii.</u>	Zυρίχη, 22/11/52
<u>lxxxiv.</u>	Zυρίχη, 23/11/52
<u>lxxxv.</u>	Zυρίχη, 24/11/52
<u>lxxxvi.</u>	Zυρίχη, 26/11/52
<u>lxxxvii.</u>	Zυρίχη, 28/11/52
<u>lxxxviii.</u>	Zυρίχη, 29/11/52
<u>lxxxix.</u>	Zυρίχη, 5/12/52
<u>lxxxx.</u>	Zυρίχη, 6/12/52
<u>lxxxxi.</u>	Zυρίχη, 7/12/52
<u>lxxxxii.</u>	Zυρίχη, 9/12/52
<u>lxxxxiii.</u>	Zυρίχη, 11/12/52
<u>lxxxxiv.</u>	Zυρίχη, 14/12/52
<u>lxxxxv.</u>	Zυρίχη, 16/12/52
<u>lxxxxvi.</u>	Zυρίχη, 17/12/52
<u>lxxxxvii.</u>	Zυρίχη, 18/12/52
<u>lxxxxviii.</u>	Zυρίχη, 19/12/52
<u>lxxxix.</u>	Zυρίχη, 20/12/52
<u>xc.</u>	Zυρίχη, 21/12/52

δ. 5 χειρόγραφες επιστολές, προς την καθηγήτριά της, Ria Ginster, στα γαλλικά. Και οι 5 είναι χωρίς ημερομηνία ή τόπο αποστολής.

ε. 1 χειρόγραφο αντίγραφο επιστολής στα γαλλικά, με σβησμένο το όνομα Φαραντάτου, προς άγνωστο. (γραμμένο recto – verso)
→ Στο verso, χειρόγραφο σημείωμα με ευχαριστίες προς την κα Φαραντάτου, 18/3/52.

στ. 1 χειρόγραφη επιστολή, προς τον Πρόξενο της Βουλγαρίας κ. Πετρώφ, 1983. (2 σελίδες, γραμμένες μόνο το recto)

ζ. Φωτοτυπημένη χειρόγραφη επιστολή, προς το Concours International de Chant, 4/11/85. (2 αντίτυπα, από 1 φύλλο, μόνο recto)

- η. Φωτοτυπημένη χειρόγραφη επιστολή (5 αντίτυπα) και 1 χειρόγραφο προσχέδιο της επιστολής, προς το Concours International de Chant, 5/1/87. (από 1 φύλλο, μόνο recto)
→ Η Φ.Ν. ζητάει να της στείλουν υλικό σχετικό με το διαγωνισμό.

4.2.2. Επιστολές προς τη Φέμπη Νικολαΐδου:

- α. 1 χειρόγραφη επιστολή, της Ολυμπίας Τολίκα προς τη δασκάλα της Φέμπη Νικολαΐδου, στις 26/9/94 (αναφορά και στον Ασρινίδη).
- β. 6 χειρόγραφες και 1 δακτυλογραφημένη επιστολές της Έλλης Φαραντάτου προς τη Φέμπη Νικολαΐδου:

- i. Αθήνα, 30 Νοεμβρίου 1951
(*: το ίδιο κείμενο και η δακτυλογραφημένη)
- ii. Αθήνα, Τρίτη 26/2
- iii. Αθήνα, 29/3
- iv. Αθήνα, 14/10
- v. Αθήνα, 24 Οκτωβρίου
- vi. Αθήνα, 11 Νοεμβρίου

- γ. 6 χειρόγραφες επιστολές των γονιών της προς αυτήν(i – vi). Υπογραφή σε όλες: « η *μανούλα σου Αδελαΐδα, ο πατέρας/μπαμπάς σου Σώτος*». Αποτελούνται από 2 – 3 σελίδες η καθεμία, καθώς και 11 χειρόγραφες κάρτες (10 από αυτές έχουν τυπωμένο το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του Σωτήριου Νικολαΐδη) (i – xiii) και 2 χειρόγραφες επιστολές από τον πατέρα της Σωτήριου Νικολαΐδη:

- i. Κυριακή μεσημέρι, 13/7/52
- ii. 7/8/52
- iii. Θεσ/νίκη, 24/8/52
- iv. 9/9/52
- v. Χωρίς ημερομηνία
- vi. Χωρίς ημερομηνία

- i. Θεσσαλονίκη, 5/7/52
- ii. Θεσσαλονίκη, 10/7/52
- iii. 6/8/52 (Μεσημέρι στο γραφείο)
- iv. Θεσσαλονίκη, 8/8/52
- v. 10/8/52
- vi. Φλώρινα, 14/8/52

- vii. 23/8/52 (Σάββατον)
 - viii. 23/8/52 (Κυριακή πρωί)
 - ix. Θεσσαλονίκη, 26/8/52
 - x. Θεσσαλονίκη, 28/8/52
 - xi. Θεσσαλονίκη, 6/12/52
 - xii. Θεσσαλονίκη, 7/12/52
 - xiii. Θεσσαλονίκη, Παρασκευή 19/12/52
- δ. 8 επιστολές, 3 κάρτες, 1 φάκελος, 1 απόκομμα και 1 κείμενο προγράμματος** από και προς το Εθνικόν Ίδρυμα Ραδιοφωνίας, Ραδιοφωνικός Σταθμός Θεσσαλονίκης. Συγκεκριμένα:
- i. 1 φάκελος από το Radio Zürich, στη Ζυρίχη, πάνω στον οποίον αναγράφεται: «Αλληλογραφία με τον κ. Βαφόπουλο».
 - ii. Χειρόγραφη επιστολή από το Radio – Studio Zürich, προς το Διευθυντή κ. Βαφόπουλο. (1 φύλλο, recto - verso)
 - iii. Απόκομμα από το Εθνικόν Ίδρυμα Ραδιοφωνίας, πάνω στο οποίο αναγράφεται το όνομα της Φέμπης Νικολαΐδου στα αγγλικά, καθώς και το ξενοδοχείο στη Ζυρίχη στο οποίο διέμενε.
 - iv. Χειρόγραφη επιστολή του Ι. Γρηγορίου, προς το Ρ.Σ. Θεσ/νίκης, για το εξαίρετο ταλέντο της Φ.Ν., 12/2/52. (1 φύλλο, μόνο recto)
 - v. Χειρόγραφη κάρτα του Εθνικού Ιδρύματος Ραδιοφωνίας, από συνάδελφο της Φ.Ν., Θεσσαλονίκη, 20/7/52. (recto – verso)
 - vi. Δακτυλογραφημένη επιστολή από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Αθήνα, 11/8/52. (1 φύλλο, μόνο recto)
 - vii. Χειρόγραφη επιστολή από συνάδελφο της Φ.Ν., πάνω σε επιστολόχαρτο του Εθνικού Ιδρύματος Ραδιοφωνίας, Θεσσαλονίκη, 26/9/52. (1 δίφυλλο, μόνο recto)
 - viii. Φωτοαντιγραφημένη χειρόγραφη επιστολή από το Ωδείο της Ζυρίχης, προς το Ρ.Σ. Θεσ/νίκης, 11/11/52. (2 αντίτυπα, από 1 φύλλο, μόνο recto)
 - ix. Χειρόγραφη κάρτα του Εθνικού Ιδρύματος Ραδιοφωνίας, από συνάδελφο της Φ.Ν., Θεσσαλονίκη, 23/12/52. (recto – verso)
 - x. Πρόχειρη χειρόγραφη επιστολή χωρίς στοιχεία. (1 φύλλο, recto - verso)

- xi.** Πρόχειρη χειρόγραφη επιστολή. (3 φύλλα, τα 2 πρώτα recto- verso, το 3^ο μόνο recto)
- xii.** Δακτυλογραφημένη κάρτα από Ζυρίχη, γραμμένη στα γερμανικά.
- xiii.** Δακτυλογραφημένο κείμενο προγράμματος από συναυλία της Φέμπης Νικολαΐδου. (1 φύλλο, μόνο recto)
- θ.** 12 χειρόγραφες επιστολές και 2 ταχυδρομικοί φάκελοι από τη Ria Ginster, στα γερμανικά. Αποτελούνται, στην πλειοψηφία τους από 1 φύλλο, γραμμένο recto - verso:
- i.** Ζυρίχη, 20/2/52
 - ii.** Ζυρίχη, 1/4/52
 - iii.** Ζυρίχη, 3/5/52
 - iv.** Ζυρίχη, 23/5/52
 - v.** Ζυρίχη, 26/5/52 (ταχυδρομικός φάκελος)
 - vi.** Ζυρίχη, 11/3/53
 - vii.** Ζυρίχη, 23/9
 - viii.** Ζυρίχη, 5/7/53
 - ix.** Ζυρίχη, 10/5/54
 - x.** Σάλτσμπουργκ, 15/5/54
 - xi.** Σάλτσμπουργκ, 20/8/54 (ταχυδρομικός φάκελος)
 - xii.** Ζυρίχη, 6/5/58
 - xiii.** Ζυρίχη, 2/4/59
 - xiv.** Ζυρίχη, χωρίς ημερομηνία
- ι.** Δακτυλογραφημένη ευχαριστήρια επιστολή από τη Χριστιανική Αδελφότητα των Νέων Θεσσαλονίκης, 5/3/49.
- ια.** Δακτυλογραφημένη ευχαριστήρια επιστολή από το Σύλλογο «Φίλοι του Θεάτρου και της Μουσικής», 20/6/49.
- ιβ.** Χειρόγραφη συγχαρητήρια επιστολή και 1 ταχυδρομικός φάκελος, για την επιτυχία της Φ.Ν. στις διπλωματικές εξετάσεις, από τον Ευκλείδη, Ελληνικόν Ωδείο, 25/7/50.
- ιγ.** Δακτυλογραφημένη συστατική επιστολή από το Γαλλικό Ινστιτούτο και δακτυλογραφημένος ταχυδρομικός φάκελος της Γαλλικής Λαϊκής Αποστολής, προς τον Πρόξενο της Γαλλίας στη Θεσ/νίκη, 18/5/51.

- ιδ. Δακτυλογραφημένη επιστολή και δακτυλογραφημένος ταχυδρομικός φάκελος της Γαλλικής Λαϊκής Αποστολής, για τη συμμετοχή της Φ.Ν. σε οντισιόν για την «Carmen», στο Γαλλικό Ινστιτούτο, 19/5/51.
- ιε. Δακτυλογραφημένη επιστολή από την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, 14/2/52.
- ιστ. Δακτυλογραφημένη επιστολή μέσα σε ταχυδρομικό φάκελο, από την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, 8/3/52. Περιέχει την απάντηση στην αίτηση της Φ.Ν. να συμμετέχει ως σολίστ σε συναυλία της Κ.Ο.Α.
- ιζ. Δακτυλογραφημένη επιστολή μέσα σε ταχυδρομικό φάκελο, προς τη Φ.Ν. στο Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας στη Θεσσαλονίκη, από τη Λιλή, Αθήνα, 27/3/52.
- ιη. Δακτυλογραφημένη ευχαριστήρια επιστολή από το Σύλλογο Αποφοίτων Πειραματικού Σχολείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 23/10/53.
- ιθ. Δελτάριο, απεσταλμένο από τον Ανωγειανάκη, στη Δέσποινα Νικολαΐδου, 21 Νοεμβρίου (?) 1953.
- κ. Δακτυλογραφημένη ευχαριστήρια επιστολή του Ελληνογερμανικού Συνδέσμου Θεσσαλονίκης, 1954.
- κα. Δακτυλογραφημένη ευχαριστήρια επιστολή από τη Χριστιανική Αδελφότητα των Νέων Θεσσαλονίκης, για την προθυμία της Φ.Ν. να βοηθήσει στην εκδήλωση τιμής στη μνήμη του Λώρη Μαργαρίτη, Θεσσαλονίκη, 26/2/54.
- κβ. Δακτυλογραφημένη ευχαριστήρια επιστολή μέσα σε ταχυδρομικό φάκελο, από το Σύνδεσμο Αποφοίτων Ωδείων Θεσσαλονίκης, για την ευγενή συμμετοχή της Φ.Ν. στο Καλλιτεχνικό Μνημόσυνο του Λώρη Μαργαρίτη, 10/10/54.
- κγ. Χειρόγραφη ευχαριστήρια επιστολή, από την Ένωση Οικογενειών Στρατού (Ε.Ο.Σ.), 27/3/55.
- κδ. Δακτυλογραφημένη επιστολή, στα γαλλικά, Θεσσαλονίκη, 26/2/58.
- κε. Χειρόγραφη ευχαριστήρια επιστολή, μέσα σε ταχυδρομικό φάκελο, από το Σύνδεσμο Αποφοίτων Ωδείων Θεσσαλονίκης, για την ευγενή συμμετοχή της Φ.Ν. στη μουσικοφιλολογική εκδήλωση του Σ.Α.Ω.Θ., στη μνήμη του Λώρη Μαργαρίτη, 19/3/73.
- κστ. Δακτυλογραφημένη επιστολή, μέσα σε ταχυδρομικό φάκελο, από την Ελληνική Εθνική Γραμμή, Αθήνα, 22/11/93.

4.3. Έγγραφα:

4.3.1 Διοικητικά έγγραφα, σχέδια Νόμων, εγκυκλίων που σχετίζονται με τη λειτουργία του Κ.Ω.Θ. και άλλων φορέων:

A) Διοικητικά έγγραφα Κ.Ω.Θ.:

- i.** 53 διοικητικά έγγραφα του Κ.Ω.Θ., χρονολογικής περιόδου 1971-1986, τα οποία αναφέρονται σε: αιτήσεις χορήγησης επιδομάτων της Φέμπης Νικολαΐδου, συγκροτήσεις διαφόρων Επιτροπών, κοινοποιήσεις διατάξεων και Νόμων προς του καθηγητές του Ωδείου, αποφάσεις, ενημερωτικά έντυπα σχετικά: με τις σπουδές, τις εισαγωγικές και πτυχιακές εξετάσεις, καθώς και για το εκπαιδευτικό προσωπικό.
- ii.** 1 βσέλιδο της μηνιαίας εφημερίδας του Σ.Σ.Κ.Ω.Θ. (Σύλλογος Σπουδαστών Κρατικού Ωδείου Θεσ/νίκης), «Αυτοσχεδιασμός», Απρίλης 1980, αριθμός φύλλου 1.

B) Διοικητικά έγγραφα προσωπικά:

- i.** 105 προσωπικά διοικητικά έγγραφα της Φ.Ν., χρονολογικής περιόδου ≈ 1958-1986, που αφορούν τη σχέση της με το Ελληνικό Δημόσιο (Νομαρχία Θεσσαλονίκης, Ι.Κ.Α, Υπουργείο Προεδρίας Κυβερνήσεως – Διεύθυνση Διοικητικού, Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Σχολή Μονωδίας, Σ.Ο.Β.Ε. και το Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης). Πιο συγκεκριμένα, περιλαμβάνονται, κυρίως, αιτήσεις της Φέμπης Νικολαΐδου περί χορηγήσεως επιδομάτων ευδοκίμου παραμονής και πολυετίας, προς το Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών, προς το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, απαντήσεις σε αιτήσεις της Φ.Ν. για συμμετοχή της ως σολίστ σε συναυλίες της Κ.Ο.Θ. (Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης) και της Σ.Ο.Β.Ε (Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος), χειρόγραφες και δακτυλογραφημένες προτάσεις για τη Σχολή Μονωδίας, καθώς και φωτοτυπημένα άρθρα που αφορούν τη φοίτηση, τα μαθήματα και το πρόγραμμα εξετάσεων της Σχολής Μονωδίας. Επίσης, περιέχονται ενημερωτικά σημειώματα και αποφάσεις σχετικά με αιτήσεις της Φέμπης από τη Νομαρχία Θεσσαλονίκης, το Υπουργείο Βιομηχανίας και Ενέργειας και το Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών.

Γ) Διοικητικά έγγραφα Φέμπης Νικολαΐδου, σχετικά με την Ελληνική Ραδιοφωνία:

i. 16 διοικητικά έγγραφα της Φ.Ν. σχετικά με το Ε.Ι.Ρ. (Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας), χρονικής περιόδου \approx 1950-1975, που αφορούν διατάγματα σχετικά με τη σύσταση και την οργάνωση του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας, πιστοποιήσεις και διάφορες αποφάσεις. Σημείο ενδιαφέροντος, τα διοικητικά έγγραφα που αφορούν την παραίτηση της Φέμπης Νικολαΐδου από το Ε.Ι.Ρ. στις 18/2/60, μετά από 9 χρόνια υπηρεσίας.

Δ) Προσωπικά έγγραφα:

i. 1 δίπλωμα Μονωδίας και Μελοδραματικής της Φεβρωνίας Νικολαΐδου, με βαθμό Άριστα, από το Ελληνικό Ωδείο, Αθήνα, Ιούλιος 1950.

ii. «Ενδεικτικόν» της Φ.Ν.

iii. 10 επαγγελματικές κάρτες της Φ.Ν. με τα προσωπικά της στοιχεία.

iv. 1 δελτίο ταυτότητας Δημοσίου υπαλλήλου της Φ.Ν., από την υπηρεσία της στο Ωδείο Θεσ/νίκης, Θεσσαλονίκη, 11/8/1967. Ίσχυε για τα έτη 1967 – 1970.

→ Επισυνάπτεται φωτογραφία τύπου ταυτότητας της Φ.Ν.

v. 1 έγγραφο βεβαίωσης φοίτησης από την Ακαδημία στο Σάλτσμπουργκ, για την κάρτα έκπτωσης των Μ.Μ.Μ.

vi. 1 κάρτα έκπτωσης για τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς του Σάλτσμπουργκ, με τη φωτογραφία της επάνω.

vii. 1 υπηρεσιακή ταυτότητα από όταν ξεκίνησε να δουλεύει στον Ελληνικό Ραδιοφωνικό Σταθμό (Ε.Ρ.Σ.) στις 1 Μαΐου 1951.

viii. 4 δελτία συμμετοχής στη Θερινή Ακαδημία Mozarteum στο Salzburg (κυρίως από τα τέλη Ιουλίου μέχρι τα τέλη Αυγούστου, περίπου από το 1952 – 1962).

ix. 1 προσωπική κάρτα της Φ.Ν., με 2 χειρόγραφες σημειώσεις: α) από μπροστά: χειρόγραφες οδηγίες της Φ.Ν. για το πώς θα φτάσει κάποιος στο ξενοδοχείο της στο Παρίσι, β) χειρόγραφη σημείωση, σχετικά με κάποιο περιοδικό και κάποιον κατάλογο.

- x. 1 κάρτα κλήτευσης της Φ.Ν., Ζυρίχη, 26/7/52.
- xi. 1 απόκομμα / κουπόνι της Φ.Ν., από την Ελβετική Τράπεζα Ζυρίχης, 11/11/52.
- xii. 1 κάρτα ενοικίασης δωματίου στο ξενοδοχείο American Hotel και εξόδων σχετικών με το δωμάτιο, Μιλάνο, 26/12/52.
- xiii. 6 έγγραφα χρηματικών συναλλαγών, τα οποία περιλαμβάνουν: καταθέσεις στο λογαριασμό της Φ.Ν. στην Τράπεζα Ελλάδος, κατά τη διαμονή της στη Ζυρίχη, από τον πατέρα της Σωτήριο Νικολαΐδη, αποδείξεις πληρωμών της Φ.Ν. για μαθήματα στο Konservatorium στη Ζυρίχη και για μαθήματα με την καθηγήτρια Ria Ginster, κ.α., που αφορούν τη χρονική περίοδο 30/6/52 – 22/11/52.
- xiv. Πιστοποιητικό από τη Ria Ginster, μεταφρασμένο στα ελληνικά.
→ Πρόκειται για συστατική επιστολή για τη Φ.Ν.
- xv. Εισιτήριο απλής μετάβασης, από Θεσσαλονίκη - Σάλτσμπουργκ, 26/7/52.
- xvi. 6 τηλεγραφήματα, αποστολέας, κυρίως, η Φ.Ν.

E) Διάφορα άλλα έγγραφα:

- i. 1 δίφυλλο βιογραφικό της Φ.Ν. με χειρόγραφες σημειώσεις.
- ii. 1 χάρτης της Βέρνης.
- iii. 6 διαφημιστικά φυλλάδια από το Konservatorium, για masterclasses.
- iv. 1 κάρτα του Συνδέσμου Αποφοίτων Ωδείων Θεσσαλονίκης, με χειρόγραφη πρόσκληση από το Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης προς τη Φέμπη Νικολαΐδου (καθηγήτρια του Κ.Ω.Θ.), σε σεμινάριο πιάνου του Vitalij Margulis στις 14 και 19 Μαρτίου 1983 (γραμμένη recto – verso).
- v. 1 πρόσκληση από το Γαλλικό Ινστιτούτο, για συμμετοχή της Φ.Ν. σε συναυλία του Ινστιτούτου. Από πίσω χειρόγραφο σημείωμα της μητέρας της, Αδελαΐδας.
- vi. 1 φάκελος, ο οποίος περιέχει μία κάρτα επισκεπτηρίου του Viktor Paul Sedely. Στην κάρτα εσωκλείεται ένα δελτάριο από μία Ελληνίδα φίλη.
- vii. 1 σπάραγμα από το 1953, πάνω στο οποίο αναγράφεται η διεύθυνση «Vale Tunissia 24 Milano Italia».

- viii. Οικονομοτεχνική μελέτη σκοπιμότητας για το Λυρικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, Απρίλιος, 1995.
→ Εσωκλείεται απάντηση προς τη Φ.Ν. σχετικά με το παραπάνω.
- ix. Έγγραφα με θέμα: «Εργαστήριο όπερας για την επιμόρφωση νέων μουσικών στον τομέα της όπερα».

4.4. Κείμενα:

4.4.1. Σχόλια – κείμενα Ραδιοφωνικών Εκπομπών:

- i. 1 οκτασέλιδο με δακτυλογραφημένη εκπομπή (μόνο το recto) του Ραδιοφωνικού Σταθμού Θεσσαλονίκης (Πέμπτη 31/05/1951), σχετικά με την όπερα Carmen του G.Bizet (αναλύεται η πλοκή + γίνονται κάποια σχόλια). Επισυνάπτεται δίφυλλο με χειρόγραφα σχόλια της Φέμπης Νικολαΐδου, σχετικά με το φεστιβάλ Mozarteum του Salzburg.
- ii. 1 τρισέλιδο με σχόλια για την εκπομπή του Ραδιοφωνικού Σταθμού Θεσ/νίκης, που ήταν αφιερωμένη στο «Αυτοκρατορικό» κοντσέρτο του Μπετόβεν (μόνο recto). Η μία σελ. δακτυλογραφημένη και οι άλλες δύο χειρόγραφες.
- iii. 1 εξασέλιδο για την εκπομπή του Ραδιοφωνικού Σταθμού Θεσ/νίκης, με θέμα πληροφορίες για τον F.Chopin (μόνο recto).

4.4.2. Χιουμοριστικά, λογοτεχνικά κείμενα και χειρόγραφες εφημερίδες των

Φ.Ν. – Πάτροκλου Σταματάτου

a. Χειρόγραφες εφημερίδες:

- i. Χειρόγραφη εφημερίδα της Φέμπης Νικολαΐδου, με την ονομασία: « Τί λέει η παρέα; Η εφημερίς της Φέμπης» (2 δίφυλλα, οι 3 σελίδες γραμμένες στο καθένα). Συντάχθηκε την Τετάρτη 17 Ιανουαρίου 1945 – Αρχισυντάκτρια η Φέμπη. Είχε ως τίτλο: «Ο πανηγυρικός της ημέρας» και το περιεχόμενό της ήταν το εξής:

- Το ποίημα “Στα γενέθλια της Ανθούλας”
- Κινηματογράφοι - Θέατρα
- Κηδείες
- Ανακοινώσεις
- Κοινωνικά
- Μικρές Αγγελίες

(2^ο δίφυλλο, σελίδα 4): Τίτλος: «Γεννιές»:

Το ποίημα “Ο Πετράκης”, 29/6/44.

- ii.** Εφημερίδα της Φ.Ν., με το ποίημα “Αποκριά”. (2 φύλλα, δακτυλογραφημένα recto – verso)
- iii.** Δακτυλογραφημένη εφημερίδα με το ποίημα “Τα σχολεία” και το χορικό “Σοφοκλέους Αντιγόνη” (1 κομμάτι φύλλου), και 1 πιο μικρό κομμάτι φύλλου σκισμένο από δακτυλογραφημένη εφημερίδα με απόσπασμα της συνέχειας του χορικού “Σοφοκλέους Αντιγόνη”.
- iv.** Δακτυλογραφημένη εφημερίδα με ποιήματα της Ανθούλας (στο recto), αφιερωμένα στην αγαπημένη της φίλη Φέμπη, 7/12/44. (1 φύλλο)

b. Χειρόγραφες εκθέσεις Φ.Ν.:

- i.** Έκθεσις 1^η : “Ποῖαι αἱ ἐκ τῆς ἐργασίας προερχόμεναι ὠφέλαι”, 2 φύλλα (το 1^ο γραμμένο recto – verso και κ το 2^ο μόνο recto), Θεσσαλονίκη, 28/4/41.
- ii.** Έκθεσις 3^η : “Το καινούργιο σχολείο”, 1 φύλλο γραμμένο recto – verso, Θεσσαλονίκη, 29/10/41.
- iii.** Έκθεσις 4^η: “Δίπλα από το κρεβάτι ενός αρρώστου”, 2 φύλλα γραμμένα recto – verso, Θεσσαλονίκη, 24/3/42.
- iv.** Έκθεσις 5^η: “Εξοχή, γέφυρα, δυστύχημα”, 1 φύλλο γραμμένο recto – verso, Θεσσαλονίκη, 24/3/42.

**c. Κείμενα του Πάτροκλου Σταματάτου – η Φεβρωνία Νικολαΐδου
αρχισυντάκτρια (σύμφωνα με πληροφορία του κ. Γιώργου Παναγιωτίδη):**

- i.** Χειρόγραφη κρητική ανάλυση του διηγήματος «*Ο Σπαθόγιαννος*» του Αν. Καρκαβίτσα και του ποιήματος «*Ο βράχος και το κύμα*» του Α. Βαλαωρίτη, από τη Φεβρωνία Νικολαΐδου, Θεσσαλονίκη, 29/5/42. (2 φύλλα, το 1^ο γραμμένο recto – verso και το 2^ο μόνο recto).
- ii.** Χειρόγραφη ανάλυση του ποιήματος «*Νεκρική Ωδή*» του Α. Βαλαωρίτη, από τη Φεβρωνία Νικολαΐδου, 29/4/44. (2 φύλλα, το 1^ο γραμμένο recto – verso και το 2^ο μόνο recto). (2 αντίτυπα)
- iii.** 1 φύλλο με χειρόγραφες σημειώσεις (γραμμένο recto – verso)
- iv.** Χειρόγραφο κείμενο με τίτλο «*Στοιχεία πολιτισμού*», σχετικά με την «*Αντιγόνη του Σοφοκλέους*», από τη Φεβρωνία Νικολαΐδου, 25/4/44, τάξη ΣΤ'. (2 φύλλα γραμμένα recto – verso)
- v.** 1 δίφυλλο με τη χειρόγραφη κρητική ανάλυση του ποιήματος «*Ο βράχος και το κύμα*» του Α. Βαλαωρίτη (1^ο φύλλο recto – verso), από τη Φεβρωνία Νικολαΐδου, Θεσσαλονίκη, 3/6/42.
→ Το verso του 2^{ου} φύλλου περιλαμβάνει χειρόγραφες σημειώσεις της Φέμπης.
- vi.** Χειρόγραφο ποίημα, με τίτλο «*Για το Γιαννάκη*», από τη Φέμπη, Θεσσαλονίκη, 24/8/44. (1 φύλλο γραμμένο recto - -verso)
- vii.** Δακτυλογραφημένο ποίημα με τίτλο «*Για το Γιαννάκη*», 1 φύλλο γραμμένο μόνο το recto.
- viii.** Δακτυλογραφημένα ποιήματα με τίτλο «*Στο Γιάννη Σαρρέα Ξακουστό στην παρέα*» και «*Στου Μιχαλάκη τη γιορτή*», από τη Φέμπη, 6/1/45. (1 φύλλο γραμμένο το recto)
→ Χειρόγραφη σημείωση: “Τετάρτη 8/11/44 Διαβάστηκε ή γράφτηκε”.
- ix.** Χειρόγραφη παρτιτούρα, «*Οράτ’ εμ’ ω γαρ*», στίχος 806.
- x.** Χειρόγραφο ποίημα, με τίτλο «*Μία ιστορία χωρίς τέλος*», Κυριακή, 19/3/44. (1 φύλλο γραμμένο recto – verso)
- xi.** Χειρόγραφο ποίημα (1 φύλλο γραμμένο recto – verso)

- xii.** Δακτυλογραφημένα ποιήματα (1 φύλλο, μόνο recto)
→ Χειρόγραφη σημείωση: “ Διαβάστηκαν στις 15/3/45”.
- xiii.** Δακτυλογραφημένα ποιήματα (1 φύλλο, μόνο recto)
- xiv.** Χειρόγραφο: στροφή ποιήματος με τίτλο «*Refrain*». (1 φύλλο, γραμμένο μόνο το recto)
- xv.** Δακτυλογραφημένη εφημερίδα, με την ονομασία: *Τί λέει η παρέα;*» (3 αντίτυπα: α) 1 φύλλο, γραμμένο recto – verso → με χειρόγραφη σημείωση: «*Διαβάστηκε στις 13 Μαρτίου 1945, Τρίτη απόγευμα σε αποκριάτικο χορό*», β) 1 φύλλο, γραμμένο recto – verso, γ) 2 φύλλα, γραμμένο μόνο το recto). Συντάχθηκε 13/3/45 – Αρχισυντάκτρια η Φέμπη Νικολαΐδου. Είχε ως τίτλο: «*Το Αποκριάτικο φύλλο*» και το περιεχόμενό της ήταν το εξής:
- Το ποίημα: «*Πέρισυ Φέτος και του χρόνου*»
 - Θέατρα
 - Γενικάί Συνελεύσεις
 - Ανακοινωθέν
 - Διαφημίσεις
- xvi.** Απόκομμα με ποίημα, με τίτλο: «*Οι Λαογέννητοι*», της Φέμπης Νικολαΐδου. (1 απόκομμα φύλλου, γραμμένο recto – verso)
- xvii.** Χειρόγραφο Φ.Ν, (1^ο), (2 φύλλα, γραμμένα recto – verso):
- 1^η σελίδα: «*Πρόλογος*» (→ χειρόγραφη σημείωση: “*Διαβάστηκε στην παρέα στις 23 Δεκέμβρη 1944*”)
 - 2^η σελίδα: ποίημα, με τίτλο «*Η εκδίκησις*»
 - τέλος 4^{ης} σελίδας: «*Επίλογος*»
- xviii.** Χειρόγραφο Φ.Ν, (2^ο), με τίτλο: «*Αποκριά*». (3 φύλλα, γραμμένα recto – verso)
→ Στο τέλος του verso της 3^{ης} σελίδας, χειρόγραφη σημείωση: “*Διαβάστηκε στις 20/2/44*”.
- xix.** Χειρόγραφο Φ.Ν, (3^ο), με τίτλο: «*Τί ζητούνε και τί θέλουμε*», 6 Μαρτίου 1944. (2 φύλλα, γραμμένα recto – verso)
→ Στο τέλος του verso της 2^{ης} σελίδας, χειρόγραφη σημείωση: “*Διαβάστηκε στις 17/4/44*”.

- xx.** Χειρόγραφο Φ.Ν, (5^ο): «Πρόλογος Ομιλίας», της 2^{ης} Συνεδρίασης του Τμήματος δεσποινίδων, 5/8/44. (1 φύλλο, γραμμένο recto – verso)
- xxi.** Χειρόγραφο ποιητικό κείμενο της Φ.Ν., σχετικό με καλωσόρισμα. (2 φύλλα, το 1 γραμμένο recto – verso)
- xxii.** Χειρόγραφο ποίημα, με τίτλο: «Η Πλάνα Χαρά...». (1 φύλλο, γραμμένο recto – verso)

4.5. Προγράμματα:

4.5.1. Συναυλίες:

- i.** Μουσικό Απόγευμα, Χριστιανική Ένωση Νεανίδων, 10/7/48.
- ii.** Πρόσκληση με πρόγραμμα συναυλίας, προς τη Φ.Ν., Σύλλογος “Φίλοι του Θεάτρου και της Μουσικής”, Θεσσαλονίκη, 9/5/49.
- iii.** Α! Συναυλία Μαθητών Πιάνου – Τραγουδιού – Βιολιού – Μουσικής Δωματίου και Δραματικής Σχολής του Ελληνικού Ωδείου, Ελληνικόν Ωδείον, 12/3/50. (2 αντίτυπα)
- iv.** 1^η Επίδειξις της Μελοδραματικής Σχολής του Ελληνικού Ωδείου, 17/4/50. (2 αντίτυπα)
- v.** Πρόγραμμα Διπλωματικών, Δεξιοτεχνίας και Προαγωγικών Εξετάσεων Σχολών Μονωδίας και Βυζαντινής, Ελληνικόν Ωδείον, 24/6/50, 4/7/50 και 10/7/50.
- vi.** 16 εισιτήρια συναυλιών στο Σάλτσμπουργκ (εσωκλείονται σε φάκελο), Αύγουστος 1951.
- vii.** 5^η συναυλία των μαθητών της τάξης τραγουδιού της Ria Ginster, στη Θερινή Ακαδημία Mozarteum στο Salzburg, 14/8/51.
- viii.** Μεγάλη Συναυλία υπέρ Ενισχύσεως των απόρων οικογενειών των Οπλιτών, Εντευκτήριον Οπλιτών, 16/12/51.
- ix.** Συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, 11/5/52.

- x.** 6^η συναυλία των μαθητών της τάξης τραγουδιού της Ria Ginster, στη Θερινή Ακαδημία Mozarteum στο Salzburg, 18/8/52. (2 αντίτυπα)
- xi.** 3 Προγράμματα Συναυλιών του Ωδείου της Ζυρίχης: “Der Bindebogen...”, 1/9/52, 1/11/52 και 30/11/52.
- xii.** Recital Τραγουδιού της Φέμπης Νικολαΐδου: Α΄ Βραβείον Ελλ. Ωδείου Αθηνών, Σολίστ της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, Σύλλογος Αποφοίτων Πειραματικού Σχολείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 21/10/53. (3 αντίτυπα)
- xiii.** Αμερικάνικη Υπηρεσία Πληροφοριών: πρώτη Συναυλία στη σειρά των συναυλιών της του 1954. Σύγχρονη Ελληνική και Αμερικανική μουσική, 21/1/54. (2 αντίτυπα)
→ Περιλαμβάνει και βιογραφικά στοιχεία για τους: Λώρη Μαργαρίτη, Νίκο Σκαλκώτα, Gail Kubik, Ray Green.
- xiv.** Αμερικάνικη Υπηρεσία Πληροφοριών: σειρά συναυλιών της του 1954, αίθουσα Παρνασσού, Αθήνα, 21/1 – 1/4.
- xv.** Χριστουγεννιάτικη Μουσική, “Τέχνη” Μακεδονική Καλλιτεχνική Εταιρεία, Τετάρτη 22/12/54.
- xvi.** Αμερικάνικη Υπηρεσία Πληροφοριών: 8^η Συναυλία της περιόδου 1955 – 56, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, 23 Μαΐου.
- xvii.** Πανηγυρική Συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας του Ραδιοφωνικού Σταθμού Θεσσαλονίκης, Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας - Ραδιοφωνικός Σταθμός Θεσσαλονίκης, 25/3/55.
- xviii.** Συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας του Ραδιοφωνικού Σταθμού Θεσσαλονίκης, Εθνικόν Ίδρυμα Ραδιοφωνίας - Ραδιοφωνικός Σταθμός Θεσσαλονίκης, 27/3/55. Περιέχονται μέσα σε ένα ντοσιέ της Συμφωνικής Ορχήστρας του Ραδιοφωνικού Σταθμού Θεσσαλονίκης. (4 αντίτυπα)
- xix.** Αμερικάνικη Υπηρεσία Πληροφοριών Θεσσαλονίκης, Εταιρία Μακεδονικών Σπουδών, 23/5/56.
- xx.** 2 δελτία Ελευθέρας Εισόδου, από την Αμερικάνικη Υπηρεσία Πληροφοριών, για τη Συναυλία της 23/5/56.
- xxi.** Καλλιτεχνική Εκδήλωση: Εβδομάς της Γυναίκας, 3/4/60. (3 αντίτυπα)

- xxii.** Recital Τραγουδιού της Φέμπης Νικολαΐδου – Σταματάτου, Κομοτηνή, 27/4/63. (2 αντίτυπα)
- xxiii.** Ανακοίνωση προγράμματος συναυλιών, Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος, Ιανουάριος – Φεβρουάριος – Μάρτιος 1964.
- xxiv.** Ενδέκατη Συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας Βορείου Ελλάδος (Σ.Ο.Β.Ε.), 3/2/64. (3 αντίτυπα)
- xxv.** Καλλιτεχνική Εκδήλωση Εβδομάς της Γυναίκας, Γυναικείαι Οργανώσεις Θεσσαλονίκης, 17/5/64.
- xxvi.** 11^η Τακτική Συναυλία: Φέμπη Νικολαΐδου – Σταματάτου Τραγούδι: κείμενα μεταφρασμένα στα ελληνικά, “Τέχνη” Μακεδονική Καλλιτεχνική Εταιρεία, περίοδος 1964 - 1965. (3 αντίτυπα)
- xxvii.** 11^η Τακτική Συναυλία: Φέμπη Νικολαΐδου – Σταματάτου Τραγούδι, “Τέχνη” Μακεδονική Καλλιτεχνική Εταιρεία, 25/5/65. (3 αντίτυπα)
- xxviii.** Δακτυλογραφημένη επιστολή μαζί με πρόγραμμα συναυλιών της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, από το Σόλωνα Μιχαηλίδη προς τη Φέμπη Νικολαΐδου, 23/12/68.
- xxix.** 1^η Συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, 13/1/69.
- xxx.** 7^η Τακτική Συναυλία, Μακεδονική Καλλιτεχνική Εταιρεία «Τέχνη», 18/3/70. (7 δίφυλλα αντίτυπα)
- xxxi.** Πρόσκλησις για το Μουσικοφιλολογικόν Μνημόσυον, Σύνδεσμος Αποφοίτων Ωδείων Θεσσαλονίκης, 28/2/73.
- xxxii.** Μουσικό - Φιλολογικόν Μνημόσυον επί τη συμπληρώσει 2ετίας από του θανάτου του Λώρη Μαργαρίτη, Σύνδεσμος Αποφοίτων Ωδείων Θεσσαλονίκης, 28/2/73. (3 αντίτυπα)
- xxxiii.** Πρόγραμμα εκδηλώσεων του Ινστιτούτου Goethe της Θεσσαλονίκης, 6 – 28/2/74.
- xxxiv.** Αναλυτικό πρόγραμμα από το Ρεσιτάλ Τραγουδιού: Λίντερ και Ντουέτα του Robert Schumann, Goethe – Institut, Θεσσαλονίκη, 8/2/74.
- xxxv.** Βραδιά Αφιερωμένη στον Αιμίλιο Ριάδη, Μακεδονική Καλλιτεχνική Εταιρεία «Τέχνη», 5/3/75. (6 αντίτυπα)

- xxxvi.** Μουσική Εβδομάδα, Ερευνητικό Κέντρο Αλεξανδρουπόλεως, 6 – 11/3/78.
- xxxvii.** Μουσική Εβδομάδα: Ρεσιτάλ Πιάνου Δόμνας Ευνουχίδου, Ερευνητικό Κέντρο Αλεξανδρουπόλεως, 8/3/78.
- xxxviii.** Μουσική Εβδομάδα: Ρεσιτάλ Πιάνου Μερόπης Κολλάρου και Βασιλικής Κωτούλα, Ερευνητικό Κέντρο Αλεξανδρουπόλεως, 10/3/78.
- xxxix.** Μουσική Εβδομάδα: Βραδυά Τραγουδιού Υψιφώνου Φέμπης Νικολαΐδου – Σταματάτου, Ερευνητικό Κέντρο Αλεξανδρουπόλεως, 11/3/78. (14 αντίτυπα)
- xl.** 1 πρόγραμμα Συναυλιών με έργα του Λώρη Μαργαρίτη, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, 23/11/83 και 6/12/83.
- xli.** «*Η Νύφη της Κουλούρης*» εις Πράξεις Τρεις, Βασιλικό Θέατρο Θεσσαλονίκης.
- xlii.** Μεταφρασμένα ποιητικά κείμενα μουσικών έργων, που ερμήνευσε η Φέμπη Νικολαΐδου, στη Συναυλία 11^η, Μακεδονική Καλλιτεχνική Εταιρεία «Τέχνη», 1964 – 1965.
- xliii.** 1 δελτίο ελευθέρας εισόδου της Αμερικάνικης Υπηρεσίας Πληροφοριών, για συναυλία στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, 23 Μαΐου 1956.
- xliv.** Πρόγραμμα εκδηλώσεων Μαρτίου – Μαΐου 1975, “Τέχνη” Μακεδονική Καλλιτεχνική Εταιρεία.
- xlv.** *Christoph Willibald Gluck: «Ορφέας και Ευρυδίκη»*, Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, Όπερα Δωματίου Θεσσαλονίκης, Θέατρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, 5–6–7–8–9–11 Μαρτίου. (2 αντίτυπα)
- xlvi.** Πρόγραμμα συναυλίας: σε 2 μέρη – διάλειμμα 10’ ενδιάμεσα.
- xlvii.** Χειρόγραφο πρόγραμμα συναυλίας: σε 2 μέρη. (2 φύλλα, μόνο recto)
- xlviii.** Χειρόγραφο πρόγραμμα συναυλίας, Φ. Νικολαΐδου – Σταματάτου, Λ. Λιώτη Ρόκα. (1 φύλλο, μόνο recto)

4.5.2. Συναυλίες διπλωμάτων και προαγωγικές εξετάσεις των μαθητών της Φ.Ν.:

- i.** Χειρόγραφο με τη διδαχθείσα ύλη και το πρόγραμμα των προαγωγικών εξετάσεων της Ανδρονίκης Σερενίδου, για ανωτέρα, σχολή τραγουδιού, τάξη της καθηγήτριας Φ.Ν. (3 φύλλα, μόνο recto)
- ii.** Χειρόγραφο με τη διδαχθείσα ύλη της Ευδοκίας Παπαστεργίου. (1 φύλλο, μόνο recto)
- iii.** Χειρόγραφο με το πρόγραμμα των προαγωγικών εξετάσεων Μονωδίας της Ευδοκίας Παπαστεργίου. Από Μέση β' για Ανωτέρα. (1 φύλλο, μόνο recto)
- iv.** Χειρόγραφο με την ύλη Α' Ανωτέρας και το πρόγραμμα εξετάσεων της Θάλειας Μαυρίδου. (1 δίφυλλο: 1^η σελ. recto – verso, 2^η μόνο recto)
- v.** Χειρόγραφο με την ύλη της Α' Κατωτέρας, του σχολικού έτους 1988 – 1989, της Σεραΐνας Κορομηλή. (1 φύλλο, μόνο recto)
- vi.** Χειρόγραφο με το πρόγραμμα των ετήσιων εξετάσεων της τάξης της Φ.Ν., της Σεραΐνας Κορομηλή (Κατωτέρα Α') και της Θάλειας Μαυρίδου (Ανωτέρα Α'). (1 φύλλο, μόνο recto)
- vii.** Φωτοτυπία του χειρογράφου νούμερο vi. (9 αντίτυπα)
- viii.** Χειρόγραφο πρόγραμμα ύλης, της Εύδης.
- ix.** Συναυλία μαθητών των τάξεων της Μονωδίας, τάξεις Φέμπης Νικολαΐδου – Σταματάτου & Ένης Κίνη. Στο πιάνο: Ινέσσα Παυλίδου, Σύγχρονο Ωδείο Θεσσαλονίκης, αίθ.: Τερζιάν, Δευτέρα 20 Μαΐου 1996. (2 αντίτυπα)
- x.** Διπλωματικές εξετάσεις Μονωδίας Κατερίνας Ν. Κανταρτζή. Τάξη Φ.Ν, στο πιάνο Ινές Παυλίδου, Σύγχρονο Ωδείο Θεσσαλονίκης, αίθ.: Τερζιάν, Δευτέρα 10 Ιουνίου 1996. (2 αντίτυπα)
- xi.** Επίδειξη των τάξεων Μονωδίας – Μελοδραματικής Φέμπης Νικολαΐδου & Κατερίνας Καρατζά, Σύγχρονο Ωδείο Θεσσαλονίκης, αίθ.: Τερζιάν, Δευτέρα 12 Μαΐου 1997. (9 αντίτυπα)
- xii.** Διπλωματικές εξετάσεις Μονωδίας Αλίκης Τζώρτζη. Τάξη της καθηγήτριας Φ.Ν., στο πιάνο ο Γιάννης Παραθυράς, Ωδείο Καρδίτσας «Ν. Ευθυμιάδης», Δευτέρα 28 Ιουνίου 2004.

4.5.3. Διαγωνισμοί:

- i.** Πανελλήνιος Διαγωνισμός Μονωδίας, στη μνήμη της Μαρίας Κάλλας, Σύνδεσμος Αποφοίτων Ωδείων Θεσσαλονίκης, αίθ.: Κέντρο Μουσικής Δήμου Θεσ/νίκης, Σάββατο 11 & Κυριακή 12 Απριλίου 1998.
- ii.** Πανελλήνιος Διαγωνισμός Τραγουδιού 2000, στη μνήμη της Μαργαρίτας Πέρρα, Γ' φάση (τελική), «Τέχνη» Μακεδονική Καλλιτεχνική Εταιρεία, Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, αίθ. Τελετών Α.Π.Θ., Δευτέρα 9 Οκτωβρίου 2000. (2 αντίτυπα – στο 1 εσωκλείεται έγγραφο του διαγωνισμού με βαθμολογίες διαγωνιζομένων από την κριτή Φ.Ν.)
- iii.** Πανελλήνιος Διαγωνισμός Τραγουδιού 22 – 29 Σεπτεμβρίου (πρόγραμμα φάσεων διαγωνισμού και αίτηση συμμετοχής), «Τέχνη» Μακεδονική Καλλιτεχνική Εταιρεία, Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης.

4.6. Φωτογραφίες:

- i.** Φωτογραφία της Φ.Ν απ' όταν ήταν μωρό.
→ Από πίσω χειρόγραφη σημείωση: «σε ηλικία 7 μηνών».
- ii.** Πορτραίτο Φέμπης Νικολαΐδου.
- iii.** 4 φωτογραφίες, διαστάσεων 6,5 x 8,5, από Ρεσιτάλ. Τραγουδάει η Φέμπη Νικολαΐδου και στο πιάνο είναι η Νόρα Λουκίδου.
- iv.** 1 φωτογραφία τύπου ταυτότητας
- v.** 1 φωτογραφία από Studio 79, διαστάσεων 11,5 x 11,5 cm.
- vi.** Φωτογραφία από την προετοιμασία του γάμου της Φ.Ν. στο πατρικό της:
Η Φ.Ν. ντυμένη νύφη και οι γονείς της Σώτος και Αδελαΐδα, δεξιά και αριστερά της αντίστοιχα.
- vii.** 1 φωτογραφία από συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης (1960). → Διεύθυνση: Σόλων Μιχαηλίδης.

- viii.** 2 φωτογραφίες από συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης στο Παλαιό Στρ/κο Θέατρο. Διεύθυνση: Σόλων Μιχαηλίδης.
- ix.** 5 φωτογραφίες από συναυλία της Φέμπης Νικολαΐδου με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, υπό τη διεύθυνση του Σόλωνα Μιχαηλίδη (1967).
- x.** Φωτογραφία: Β. Κολάσης – Ν. Λουκίδου σε συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης στο Ηρώδειο, 8/7/68.
→ Στο πίσω μέρος της φωτογραφίας υπάρχει αφιέρωση της Νόρας Λουκίδου προς τη Φέμπη Νικολαΐδου.
- xi.** Φωτογραφία τύπου ταυτότητας της Φ.Ν., 21 Μαΐου 1981.
- xii.** Φωτογραφία της Φ.Ν με τη θεία της Κατίνα.
→ Από πίσω χειρόγραφη αφιέρωση της Φ.Ν. στη μητέρα και τον πατέρα της.

4.7. Μπομπίνες

- i.** Κουτί 1: 22 μπομπίνες
- ii.** Κουτί 2: 26 μπομπίνες
- iii.** Κουτί 3: ≈ 150 κασέτες
- iv.** Κουτί 4: ≈ 120 κασέτες
- v.** Κουτί 5: 32 κασέτες και 5 τετράδια → μητρώα κασετών
- vi.** Κουτί 6: 32 μπομπίνες

4.8. Εφημερίδες

- i.** «**Εφημερίς της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος**», τεύχος πρώτον, αριθμός φύλλου 229, Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 1957.
→ Άρθρα σχετικά με τη φοίτηση σε Σχολές και Τμήματα του Σ.Ω.Θ., καθώς και με τις προαπαιτήσεις για τα γενικά υποχρεωτικά μαθήματα και μαθήματα οργάνων.
- ii.** «**Εφημερίς της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος**», τεύχος τρίτον, αριθμός φύλλου 146, Αθήνα, 31 Αυγούστου 1959.
→ Αναφορά στο διορισμό της Φ.Ν. στο Ωδείο Θεσσαλονίκης, ως καθηγήτρια Μονωδίας.
- iii.** «**Ελληνικός Βορράς**», Τρίτη 7 Μαρτίου 1978.
→ Αναφορά συμμετοχής της Φ.Ν. στη Μουσική Εβδομάδα στην Αλεξανδρούπολη, 6 – 11 Μαρτίου.
- iv.** «**Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας**», τεύχος πρώτον, αριθμός φύλλου 69, Αθήνα, 9 Απριλίου 1979.
→ Άρθρα σχετικά με προωθήσεις θέσεων και προαγωγικών εξελίξεων υπαλλήλων διαφόρων κλάδων.
- v.** Φωτοτυπία της «**Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας**», τεύχος νομικών προσώπων Δημοσίου Δικαίου, αριθμός φύλλου 150, Αθήνα, 19 Αυγούστου 1980.
→ Αναφορά σε διορισμό της Φ.Ν., ως μόνιμη υπάλληλος στο Ωδείο Θεσσαλονίκης.
- vi.** «**Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας**», τεύχος νομικών προσώπων Δημοσίου Δικαίου, αριθμός φύλλου 168, Αθήνα, 12 Σεπτεμβρίου 1980.
→ Διόρθωση σχετικά με δημοσίευση για διορισμό της Φ.Ν. που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα με αριθμό φύλλου 150, που εκδόθηκε στις 19/8/1980.
- vii.** «**Μακεδονία, Η πρώτη πρωινή εφημερίς εν Θεσσαλονίκη**», Τετάρτη 16 Ιουνίου 1982.
→ Αναφορά στην όπερα του Νίκου Μπακόλα.

- viii.** «Μακεδονία, Η πρώτη πρωινή εφημερίς εν Θεσσαλονίκη», Τετάρτη 23 Ιουνίου 1982.
→ Αναφορά στην όπερα του Νίκου Μπακόλα⁸.
- ix.** «Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας», τεύχος νομικών προσώπων Δημοσίου Δικαίου, αριθμός φύλλου 78, Αθήνα, 9 Μαΐου 1984.
→ Αναφορά σε προαγωγή της Φ.Ν. σε μόνιμη υπάλληλο με βαθμό 3^ο, στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης, από τις 12/10/1983.
- x.** Φωτοτυπία σελίδας της εφημερίδας «Πολιτισμός», Μάρτιος 1990.
→ Αναφέρεται σε άριστη μουσική παράσταση που δόθηκε στην Αθήνα από μουσικό σύνολο (φωνές – ορχήστρα) τελειόφοιτων της Θεσσαλονίκης, των οποίων τη φωνητική διδασκαλία είχε αναλάβει η Φέμπη Νικολαΐδου.
- xi.** Φωτοτυπία σελίδας της «Εφημερίς της Κυβερνήσεως», τεύχος πρώτον.
→ Άρθρα σχετικά με τη διεξαγωγή εξετάσεων στο Σ.Ω.Θ.
- xii.** Τίτλος άρθρου: «Όπερα Θεσσαλονίκης: ένα πρόβλημα που περιμένει πάντοτε τη λύση του. – Ο Άλκης Μπαλτάς και η Φέμπη Νικολαΐδου δίνουν απαντήσεις στα ερωτήματα».
→ Ο Άλκης Μπαλτάς και η Φέμπη Νικολαΐδου απαντούν σε ερωτήσεις σχετικά με την «Όπερα Θεσσαλονίκης». Κατά πόσο θεωρούν ότι είναι εφικτή η ίδρυση και λειτουργία όπερας στη Θεσσαλονίκη, χωρίς την απαίτηση μεγάλων δαπανών.
- xiii.** Τίτλος άρθρου: «Εθνικοί λόγοι απαιτούν τη δημιουργία όπερας. - Το υπουργείο πολιτισμού είχε δεχθεί την ίδρυσή της στα πλαίσια του Κ.Θ.Β.Ε», 1981.
→ Πρόκειται για συνέντευξη με τον κ. Μωρίς Σαλτιέλ, ο οποίος εκφράζει την άποψη του σχετικά με το πόσο σημαντική θεωρεί την ίδρυση της «Όπερας Θεσσαλονίκης».
*: Άξιο παρατήρησης: Φωτογραφία από μία σκηνή από τον «Οθέλλο» του Verdi, που παρουσίασε με μεγάλη επιτυχία η Όπερα Θεσσαλονίκης του Κ.Θ.Β.Ε. το Νοέμβριο του 1978.

⁸ «Ο Νίκος Μπακόλας (1927 – 1999) ήταν σημαντικός λογοτέχνης. Τη συγκεκριμένη χρονολογία εργαζόταν ως συντάκτης στην εφημερίδα “Μακεδονία”. Για ένα διάστημα υπήρξε και καλλιτεχνικός διευθυντής του Κ.Θ.Β.Ε. Στην αρμοδιότητά του ήταν η Όπερα Δωματίου, στην οποία την εφορεία ήταν η Φ.Ν.» (από προφορική συνέντευξη με Μπαζμαδέλη, Άρη, στις 4/11/19).

4.8.1. Αποκόμματα εφημερίδων - Κριτικές

- i.** Η Καθημερινή: Τίτλος άρθρου: «Κριτικά Σημειώματα: Η Μουσική Εβδομάς: Μελοδραματική Ελληνικού – Θ. Καρυωτάκη: Σονάτα για βιολί και πιάνο – Τζοβάννι Ινγκιλλέρι – Ειρήνη Μπίστη - Η Συμφωνική», υπό του κ. Μ. Δούνια, 26/4/50.
→ Αναφορά στη φωνητική επιδεξιότητα της Φ.Ν. στην όπερα του Μάγερμπεερ.
- ii.** Τίτλος άρθρου: «Απ' ότι βλέπω κι απ' ότι ακούω», του κ. Θ. Ν. Συναδινού.
→ Αναφορά στη μελοδραματική επίδειξη του Ελληνικού Ωδείου, όπου η Φ.Ν. πήρε θετικά σχόλια και επαίνους για την καταπληκτική πρόοδό της, με καθηγήτρια τη Μ. Βεγλερή.
- iii.** Θεματική ενότητα: «Ραδιόφωνο», ≈ τέλος Σεπτεμβρίου 1951.
→ Αναφορά στις μεταδόσεις εκπομπών του Ραδιοφωνικού Σταθμού Θεσ/νίκης, την εβδομάδα 1 – 4/10/51 (1/10/51: η ορχήστρα του Σταθμού, υπό τη διεύθυνση του κ. Κοτσανίδη, με σολίστ τη σοπράνο Φ.Ν.)
- iv.** Τα Νέα: Άρθρο του κ. Ψαρούδα.
→ Αναφορά στην ερμηνεία της υψιφώνου Φ.Ν. στην άρια της Παμίνας από το «Μαγεμένος Αυλός» του Μότσαρτ.
- v.** Το Βήμα: Τίτλος άρθρου: «Μουσική Κίνησις: Η Μελοδραματική του “Ελληνικού Ωδείου”», του κ. Ι. Ψαρούδα.
→ Αναφορά στην αξιολογή εμφάνιση της Φ.Ν. στη «Ντόρα» του Μάγερμπεερ.
- vi.** Τίτλος άρθρου: «Μουσικοκριτικά σημειώματα: Συναυλία Αμερικάνικης Υπηρεσίας Πληροφοριών», του κ. Άλεξ Καζαντζή.
→ Αναφορά στην εκτέλεση 4 μελωδιών του Μαργαρίτη από τη Φ.Ν., στη συναυλία με έργα Ελλήνων και Αμερικανών συνθετών.
- vii.** Η Καθημερινή: Τίτλος άρθρου: «Κριτικά Σημειώματα: Η Μουσική Εβδομάς: Μελοδραματική Ελληνικού – Θ. Καρυωτάκη: Σονάτα για βιολί και πιάνο – Τζοβάννι Ινγκιλλέρι – Ειρήνη Μπίστη - Η Συμφωνική», υπό του κ. Μ. Δούνια, 26/4/50.
→ Αναφορά στη φωνητική επιδεξιότητα της Φ.Ν. στην όπερα του Μάγερμπεερ.
*: ίδιο με το νούμερο i.

- viii.** Η Καθημερινή: Τίτλος άρθρου: «*Μουσικοκριτικά σημειώματα: Η Μουσική Εβδομάς: U. S. I. S.: Έργα σύγχρονων Αμερικανών και Ελλήνων συνθετών. – Η Συμφωνική, σολίστ: Νίκος Δικαίος*», υπό του κ. Μ. Δούνια.
→ Αναφορά στην εκτέλεση 4 μελωδιών του Μαργαρίτη από τη Φ.Ν., στη συναυλία με έργα Ελλήνων και Αμερικανών συνθετών.
*: σχέση με το νούμερο vi.
- ix.** Θεματική ενότητα: «*Καλλιτεχνικά*».
→ Αναφορά στο διαγωνισμό επίδειξης σολίστ τραγουδιού, για συμμετοχή σε συναυλίες της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, στον οποίο η Φ.Ν. ήρθε πρώτη.
- x.** Ελληνικός Βορράς: Τίτλος άρθρου: «*Νέοι Καλλιτέχναι*», 5/8/50.
→ Αναφορά στην κριτική του Ψαρούδα, για την εκτέλεση της Φ.Ν. ως «*Ντινόρα*» στην όπερα του Μάγερμπεερ. Τα σχόλια ήταν θετικά.
- xi.** Θεματική ενότητα: «*Ραδιόφωνο*»: «*Συνέχεια εκ της 3^{ης} σελίδος του εις 8 κοντσέρτα και 6 συναυλίες*», 20/7/52.
→ Αναφορά στην αναχώρηση της Φ.Ν. για Γενεύη, για ανώτερες σπουδές και στην από εκεί μετάβαση στο Σάλτσμπουργκ, για συμμετοχή σε φεστιβάλ.
- xii.** Τίτλος άρθρου: «*Η καλλιτεχνική κίνησης: Μια ωραία συναυλία εις την Χ. Ε. Ν.: Γύρω από τα θέατρα..*».
→ Αναφορά και σχολιασμός της ερμηνείας της Φ.Ν. στο έργο «*Γάμοι του Φίγκαρο*».
- xiii.** Τίτλος άρθρου: «*Κριτικά σημειώματα: Η Μουσική Εβδομάς: Διπλωματικές εξετάσεις. Καραπάνου – Σάουδαμ: “15 τραγούδια αγάπης”*», υπό του κ. Μ. Δούνια, 19/7/50.
→ Αναφορά στις διπλωματικές εξετάσεις της Φ.Ν. στο Ελληνικό Ωδείο και στη θετική κριτική για το ταλέντο της.
- xiv.** Φώς: Θεματική ενότητα: «*Καλλιτεχνικά*» (*: περιλαμβάνει και φωτογραφία της Φ.Ν.), Παρασκευή 18/7/52.
→ Αναφορά στην αναχώρηση της Φ.Ν. για Ζυρίχη, για παρακολούθηση «*κούρ*» ραδιοφωνίας και τραγουδιού και στην από εκεί μετάβασή της στο Σάλτσμπουργκ, όπου θα έδινε συναυλία.
- xv.** Τίτλος άρθρου: «*Αί ύποσχέσεις τοῦ κ. ὑπουργοῦ Παιδείας*»
→ Αναφορά στο ενδιαφέρον του υπουργού κ. Ι. Μιχαήλ για τη Φ.Ν. και η υπόσχεσή του για προσφορά υποτροφίας στο εξωτερικό.

- xvi.** Τίτλος άρθρου: «Θρίαμβος συμπολίτιδος καλλιτέχνης εις Σάλτσμπουργκ».
→ Αναφορά στην επιτυχία που είχε η εμφάνιση της Φ.Ν. σε συναυλία στο Σάλτσμπουργκ, που πραγματοποιήθηκε “στις 17 του τρέχοντος μηνός”.
- xvii.** Το Βήμα: Τίτλος άρθρου: «Μουσική Κίνησης: Η Μελοδραματική του “Ελληνικού Ωδείου”», του κ. Ι. Ψαρούδα.
→ Αναφορά στην αξιόλογη εμφάνιση της Φ.Ν. στη «Ντόρα» του Μάγερμπεερ.
*: ίδιο με το νούμερο v.
- xviii.** Τίτλος άρθρου: «Η συναυλία του τριό γυναικών».
→ Αναφορά στην υψίφωνο Φ.Ν. Σταματάτου και την εξαιρετική ερμηνεία των κομματιών του προγράμματός της που πραγματοποίησε.
- xix.** Θεματική ενότητα: «Μουσική» (* περιλαμβάνεται και φωτογραφία της Φ.Ν.).
→ Αναφορά στην ακρόαση, από το Ραδιοφωνικό Σταθμό Θεσ/νίκης, του ρεσιτάλ τραγουδιού της Φ.Ν., με συνοδεία στο πιάνο την κα. Μαργαρίτα Ασσέο – Γκελμπάρ.
- xx.** Τίτλος άρθρου: «Η Συμφωνική της Θεσσαλονίκης», του Δ.Α.
→ Αναφορά στη συμμετοχή της Φ.Ν. στην περιοδεία της Συμφωνικής Θεσσαλονίκης.
- xxi.** Ανακοίνωση, 8/7/52.
→ Αναφορά στην αναχώρηση της Φ.Ν. για Ζυρίχη, για ανώτερες σπουδές.
- xxii.** Τίτλος άρθρου: «Μουσική Ζωή»
→ Αναφορά συμμετοχής της Φ.Ν., ως σολίστ, στην ετήσια συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών.
- xxiii.** Η Καθημερινή: Τίτλος άρθρου: «Η Συναυλία της Ορχήστρας», 10/5/52.
→ Ανακοίνωση προγράμματος της ετήσιας συναυλίας της Κρατικής Ορχήστρας.
- xxiv.** Τίτλος άρθρου: «Τα αποτελέσματα του Α΄ Πανελληνίου Μουσικού Διαγωνισμού»
→ Ανακοίνωση αποτελεσμάτων διαγωνισμού.

- xxv.** Ανακοίνωση
→ Αναφορά στην επίδοση της Φ.Ν. στην παρουσίαση της τάξης της καθηγήτριας Ria Ginster και στην πρόσκληση που εξέλαβε να λάβει μέρος σε συναυλία εκκλησιαστικής μουσικής στο Μπάντ Γκαστάν, υπό το Φράντς Σάουερ.
- xxvi.** Τίτλος άρθρου: «Νέο αστέρι στον Καλλιτεχνικό ορίζοντα»
→ Αναφορά στη λήψη του διπλώματος της Φ.Ν. από τη σχολή Μελοδραματικής και Μονωδίας του Ελληνικού Ωδείου Αθηνών.
- xxvii.** Φώς, 19/10/52.
→ Πρόγραμμα Ραδιοφωνικού Σταθμού: Ηχογράφηση έργων Ελλήνων συνθετών στο Σάλτσμπουργκ, με τη συμμετοχή της Φ.Ν.
- xxviii.** Φώς: Τίτλος άρθρου: «Μουσική Κίνησις», 6/8/50.
→ Αναφορά στην επιστροφή της Φ.Ν. στην Αθήνα και στην επιτυχία της στις διπλωματικές της εξετάσεις, όπου τιμήθηκε με το πρώτο χρυσό βραβείο. Επίσης, αναφορά στο θετικό σχολιασμό του κ. Δούνια.
- xxix.** Τίτλος άρθρου: «Η μικτή χορωδία των σιδηροδρομικών “Θερμαϊκός”», του Ζ.
→ Αναφορά στη συμμετοχή της Φ.Ν. σε συναυλία της μικτής χορωδίας “Θερμαϊκός”.
- xxx.** Απόσπασμα άρθρου, του Δούνια.
→ Αναφορά στο πρόγραμμα της τελευταίας Συμφωνικής, υπό τη διεύθυνση του Φ. Οικονομίδη, όπου η Φ.Ν. διέπρεψε περισσότερο στα ιταλικά αποσπάσματα παρά στις άριες του Μότσαρτ.
- xxxi.** Τίτλος άρθρου: «Η δεξίωσις της εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών»
→ Αναφορά συμμετοχής της Φ.Ν. στη δεξίωση.
- xxxi.** Ανακοίνωση
→ Αναφορά στον Α΄ Πανελλήνιο Μουσικό διαγωνισμό που διοργάνωσε η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης και η «Τέχνη» Μακεδονική Καλλιτεχνική Εταιρία.
- xxxi.** Άρθρο, 26/4/50
→ Αναφορά στη φωνητική επιδεξιότητα της Φ.Ν. στην όπερα του Μάγερμπεερ.
*: ίδιο με το νούμερο i.

- xxxiv.** **Μουσική Κίνησης: Ανακοίνωση**
→ Αναφορά στην επίδοση της Φ.Ν. στην παρουσίαση της τάξης της καθηγήτριας Ria Ginster και στην πρόσκληση που εξέλαβε να λάβει μέρος σε συναυλία εκκλησιαστικής μουσικής στο Μπάντ Γκαστάιν, υπό το Φράντς Σάουερ.
***: ίδιο με το νούμερο xxv.**
- xxxv.** **Τίτλος άρθρου: «Συγκέντρωσις εις την εταιρείαν Μακεδονικών Σπουδών»**
→ Αναφορά στο μουσικό πρόγραμμα που έλαβε μέρος η Φ.Ν., με τη Νόρα Λουκίδου στο πιάνο, στα πλαίσια της συγκέντρωσης που έκανε η εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, για τα εγκαίνια νέου κτηρίου της.
- xxxvi.** **Τίτλος άρθρου: «Η πνευματική μας κίνηση»**
→ Αναφορά στην απόφαση του Επιμελητηρίου για την απαγόρευση της δωρεάν οργάνωσης εκθέσεων ζωγραφικής.
- xxxvii.** **Θεματική ενότητα: «Κάθε Κυριακήν: Η πνευματική ζωή και κινήσις της εβδομάδος: Θέατρο – Μουσική – Λογοτεχνία – Διαλέξεις»**
→ Αναφορά στην εκπομπή του Σταθμού Θεσ/νίκης, όπου μεταδόθηκαν αποσπάσματα από την όπερα «Ριγολέττο», από την ορχήστρα του Σταθμού, με σολίστ τη Φ.Ν. και τον τενόρο Ηρακλή Πολίτη.
- xxxviii.** **Ελληνικός Βορράς, Τρίτη 28 Αυγούστου**
→ Αναφορά στην επίδοση της Φ.Ν. στην παρουσίαση της τάξης της καθηγήτριας Ria Ginster και στην πρόσκληση που εξέλαβε να λάβει μέρος σε συναυλία εκκλησιαστικής μουσικής στο Μπάντ Γκαστάιν, υπό το Φράντς Σάουερ.
***: ίδιο περιεχόμενο με τα νούμερα xxv και xxxiv.**
- xxxix.** **Άρθρο**
→ Αναφορά στην επιτυχία που είχαν Έλληνες που έδωσαν το παρόν στο Σάλτσμπουργκ και στην επίδοση της Φ.Ν. στην παρουσίαση της τάξης της καθηγήτριας Ria Ginster και στην πρόσκληση που εξέλαβε να λάβει μέρος σε συναυλία εκκλησιαστικής μουσικής στο Μπάντ Γκαστάιν, υπό το Φράντς Σάουερ.
***: ίδιο περιεχόμενο με τα νούμερα xvi, xxv /xxxiv/xxxviii.**
- xl.** **Άρθρο**
→ Αναφορά στην επίδοση της Φ.Ν. στην παρουσίαση της τάξης της καθηγήτριας Ria Ginster και στην πρόσκληση που εξέλαβε να λάβει μέρος σε συναυλία εκκλησιαστικής μουσικής στο Μπάντ Γκαστάιν, υπό το Φράντς Σάουερ.
***: ίδιο περιεχόμενο με τα νούμερα xvi, xxv /xxxiv/xxxviii/xxxix.**

- xli.** Καθημερινή, άρθρο του Μ. Δούνια, 15 Μαΐου 1952.
→ Αναφορά στο πρόγραμμα της τελευταίας Συμφωνικής, υπό τη διεύθυνση του Φ. Οικονομίδη, όπου η Φ.Ν. διέπρεψε περισσότερο στα ιταλικά αποσπάσματα παρά στις άριες του Μότσαρτ.
*: ίδιο με το νούμερο xxx.
- xlii.** Φώς: Θεματική ενότητα: «Μουσική», 2/3/52.
→ Αναφορά στην επιτυχία της Φ.Ν. στην ακρόαση για σολίστ για την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών. Ήταν η μόνη που έγινε δεκτή.
- xliii.** Μακεδονία: Τίτλος άρθρου: «*Η δις Φέμπε Νικολαΐδου εις την Κρατική Ορχήστρα*», 28/2/52.
→ Αναφορά στη συμμετοχή της Φ.Ν. σε διάφορα φεστιβάλ και διαγωνισμούς, κατά τα έτη 1950-52.
- xliv.** Ελληνικός Βορράς: Τίτλος άρθρου: «*Η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών*», 29/2/52.
→ Αναφορά στη συμμετοχή της Φ.Ν. σε διαγωνισμό υποψήφιων σολίστ της Κρατικής Ορχήστρας.
- xlv.** Θεματική ενότητα: «Μουσική», του Πέτρου Αξιώτη.
→ Αναφορά στην εκπομπή του Σταθμού Θεσ/νίκης, όπου μεταδόθηκαν αποσπάσματα από την όπερα «*Ριγολέττο*», από την ορχήστρα του Σταθμού, με σολίστ τη Φ.Ν. και τον τενόρο Ηρακλή Πολίτη.
*: ίδιο περιεχόμενο με το νούμερο xxxvii.
- xlvi.** Το Βήμα: Τίτλος άρθρου: «*Απ' ότι βλέπω κι απ' ότι ακούω*», του Θ.Ν. Συναδινού.
→ Αναφορά στη μελοδραματική επίδειξη του Ελληνικού Ωδείου, όπου η Φ.Ν. πήρε θετικά σχόλια και επαίνους για την καταπληκτική πρόδοό της, με καθηγήτρια τη Μ. Βεγλερή.
*: ίδιο με το νούμερο ii.
- xlvii.** Θεματική ενότητα: «Μουσική»
→ Αναφορά στην ακρόαση ηχογραφημένου Ρεσιτάλ της Φ.Ν. από το Σάλτσμπουργκ, από το Ραδιοφωνικό Σταθμό Θεσσαλονίκης.
- xlviii.** Το Βήμα: Τίτλος άρθρου: «*Μουσική Κίνησις: Η Μελοδραματική του "Ελληνικού Ωδείου"*», του κ. Ι. Ψαρούδα.
→ Αναφορά στην αξιολογή εμφάνιση της Φ.Ν. στη «*Ντόρα*» του Μάγερμπεερ.
*: ίδιο με τα νούμερα v και xvii.

- xlix.** Τίτλος άρθρου: «*Νέα από το Σάλτσμπουργκ*», του Μ. –
→ Αναφορά στους Έλληνες καλλιτέχνες που διαπρέπουν στο Σάλτσμπουργκ.
- i.** Άρθρο
→ Αναφορά στην εμφάνιση της Φ.Ν. στο Μοτσαρτέουμ, στις 19 του μήνα, με συνοδεία του Γιώργου Θυμή.
- ii.** Τίτλος άρθρου: «*Κάθε Σάββατον: Πνευματική ζωή και κινήσις: Νέα από το Σάλτσμπουργκ*», Θεσσαλονίκη, 25 Αυγούστου 1951.
→ Αναφορά στη Φ.Ν., στην επίδειξή της στο Μοτσαρτέουμ και στη μεγάλη της επιτυχία.
- iii.** «*Καταργήθηκε η όπερα με ανακριβή στοιχεία*», μετά το 1982.
→ Αναφορά στη συνέντευξη της Φ.Ν., υποδιευθύντριας του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης και καθηγήτριας, σχετικά με το θέμα της κατάργησης των παραστάσεων της όπερας.
- iiii.** Αποσπάσματα κριτικών, χειρόγραφα, για τη Φ.Ν., από: Μ. Δούνια, Λ. Σπένσερ – Δράκου, Λ. Λαλαούνη, Π. Αξιώτη, Α. Καζαντζή, Λ. Πολίτη, Γ. Μάντακα, χρονικής περιόδου από: 19/7/50 – 21 - 22/5/64 (2 ίδια αντίτυπα: Το 1^ο αποτελείται από 2 δίφυλλα, εκ των οποίων οι 2 πρώτες σελ. γραμμένες recto – verso, και οι άλλες 2 μόνο recto. Το 2^ο (μάλλον το πρόχειρο του 1^{ου}, αποτελείται από 3 σελίδες, γραμμένες recto – verso), καθώς και σε έντυπη μορφή, μαζί με το βιογραφικό και φωτογραφία – πορτραίτο της Φ.Ν στην 1^η σελ. (7 αντίτυπα)
→ Στα χειρόγραφα αποσπάσματα κριτικών εσωκλείονται 2 αποκόμματα εφημερίδων με κριτικές της Λ. Λαλαούνης και Λ. Σπένσερ – Δράκου.
- liv.** Τίτλος άρθρου: «*Αύριο η 11^η Συναυλία της Σ.Ο.Β.Ε. με μαέστρο τον Ρόμπερτ Στέλι*».
→ Η σοπράνο Φ.Ν. λαμβάνει μέρος ως σολίστ.

5. Λώρης Μαργαρίτης

5.1. 11 επιστολές: α) 8 χειρόγραφες επιστολές, του Λώρη Μαργαρίτη προς τη Φ.Ν. και β) 4 δακτυλογραφημένες επιστολές, της Ίδας Μαργαρίτη (συζύγου του Λώρη), προς τη Φ.Ν.:

- i. Δακτυλογραφημένη επιστολή της Ίδας προς τη Φ.Ν., πάνω σε επιστολόχαρτο του “Internationale Sommer – Akademie des Mozarteums in Salzburg”, Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 1951. (1 φύλλο, recto)
- ii. Δακτυλογραφημένη επιστολή προς τη Φ.Ν., Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 1951. (ίδιο περιεχόμενο με το i.)
- iii. Χειρόγραφη επιστολή προς τη Φ.Ν., Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 1951. (1 φύλλο, recto – verso)
- iv. Χειρόγραφη επιστολή προς τη Φ.Ν., Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 1951. (1 φύλλο, recto – verso)
- v. Χειρόγραφη επιστολή προς τη Φ.Ν., Αθήνα, 5 Απριλίου 1952. (2 φύλλα, recto – verso)
- vi. Χειρόγραφη επιστολή προς τη Φ.Ν., Αθήνα, 10 Οκτωβρίου 1952. (1 φύλλο, recto – verso)
- vii. Χειρόγραφη επιστολή προς τη Φ.Ν., Αθήνα, 16 Ιανουαρίου 1953. (1 φύλλο, recto – verso)
- viii. Χειρόγραφη επιστολή προς τη Φ.Ν., Αθήνα, 24 Απριλίου 1953. (1 φύλλο, recto – verso)
- ix. Χειρόγραφο επιστολικό δελτίο προς τη Φ.Ν., 10 Μαΐου 1953. (1 φύλλο, recto – verso)
- x. Χειρόγραφο σημείωμα προς τη Φ.Ν., πάνω σε προσωπική κάρτα του Λώρη Μαργαρίτη, Τρίτη (μάλλον Φεβρουαρίου). (recto – verso)
- xi. Δακτυλογραφημένη επιστολή της Ίδας προς τη Φ.Ν. (4 φύλλα, recto)
- xii. Δακτυλογραφημένη επιστολή της Ίδας προς τη Φ.Ν., «Εμπιστευτικό – Υ.Γ.» (μάλλον συνέχεια του προηγούμενου). (1 φύλλο, recto)

- 5.2.** 3 ευχετήριες κάρτες από τους Λώρη και Ίδα Μαργαρίτη, προς τη Φ.Ν.
- 5.3.** 5 ταχυδρομικοί φάκελοι:
- i.** Αποστολέας: Λώρης Μαργαρίτης, Παραλήπτης: Φέμπη Νικολαΐδου, Θεσσαλονίκη, 18/10/51.
 - ii.** Αποστολέας: Λώρης Μαργαρίτης, Παραλήπτης: Φέμπη Νικολαΐδου, Ζυρίχη, 21/12/52.
 - iii.** Αποστολέας: Λώρης Μαργαρίτης, Παραλήπτης: Φέμπη Νικολαΐδου, Θεσσαλονίκη, 24/4/53(?).
 - iv.** Παραλήπτης: Samuel Baud – Bovy, Geneve
 - v.** Αποστολέας: Ίδα Μαργαρίτη, Παραλήπτες: κος και κα Π. Σταματάτου, Θεσσαλονίκη.
→ Περιέχει φωτοτυπημένη ομιλία της κυρίας Μαργαρίτας Δαλμάτη, με τίτλο: «*Το σπίτι της Μουσικής, στον Άγιο Λαυρέντιο - το ηλιοεπίτιμο χωριό του Βόλου*». (3 αντίτυπα)
- 5.4.** 2 τηλεγραφήματα προς τη Φ.Ν., στη Θεσσαλονίκη.
- 5.5.** Χειρόγραφο σημείωμα προς τη Φ.Ν.
- 5.6.** Χειρόγραφη επιστολή προς το Samuel Baud – Bovy, Ζυρίχη, 2 Σεπτεμβρίου 1952.
- 5.7.** Χειρόγραφο ευχαριστήριο σημείωμα προς τη Φ.Ν. και πρόσκληση σε συναυλία μαθητή του.
- 5.8.** Δακτυλογραφημένη συστατική του Λώρη Μαργαρίτη, πάνω σε επιστολόχαρτο του “Internationale Sommer – Akademie des Mozarteums in Salzburg”, για το χάρισμα και την έκδηλη μουσική ιδιοφυΐα που διαθέτει η Φ.Ν., Salzburg, 10/9/51.
- 5.9.** Δακτυλογραφημένη συστατική του Λώρη Μαργαρίτη, ως καθηγητής, της Θερινής Ακαδημίας Mozarteum, για την άριστη φοίτηση της Φ.Ν. εκεί, Salzburg, 10/9/51.
- *:** Ίδιο περιεχόμενο με το **vo. 5.8.**
- 5.10.** Δακτυλογραφημένη βεβαίωση από το Λώρη Μαργαρίτη, ως καθηγητής της Θερινής Ακαδημίας Μοτσαρτέουμ, για τις διακρίσεις των εξαιρετικών επιδόσεων και του μουσικού ταλέντου της Φ.Ν., που επέδειξε σε διεθνείς διαγωνισμούς και συναυλίες.

5.11. Απόκομμα εφημερίδας με φωτογραφία του Λώρη Μαργαρίτη και μαθητών του στο Μοτσαρτέουμ, Σάλτσμπουργκ: «Ο Λώρης Μαργαρίτης εν μέσω Ελλήνων μαθητών του..»

***:** Ανάμεσα στους μαθητές βρίσκεται και η Φ.Ν.

5.12. 2 φωτογραφίες:

α) Φωτογραφία – πορτραίτο του Λώρη Μαργαρίτη.

→ Στο κάτω μέρος υπάρχει χειρόγραφη αφιέρωση στη Φ.Ν., 23/11/83.

β) Ο Λώρης και η Ίδα Μαργαρίτη στα 2 πιάνο στην κατοικία τους.

→ Από πίσω χειρόγραφο σημείωμα στη Φ.Ν.

5.13. 4 προγράμματα εκδηλώσεων:

i. «*Καλλιτεχνικόν Μνημόσυνον Λώρη Μαργαρίτη*», Ωδείο Θεσσαλονίκης, 9/12/63.

ii. «*Καλλιτεχνικό Πρόγραμμα Αφιερωμένο στο Λώρη Μαργαρίτη*», Χ.Ε.Ν. Κεντρική Λέσχη, 18/2/54.

iii. Πρόγραμμα και Πρόσκληση για το «*Καλλιτεχνικόν Μνημόσυνον Λώρη Μαργαρίτη*», αίθουσα Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών, 3/10.

iv. «*Λώρης Μαργαρίτης 1895 – 1953*».

5.14. Δακτυλογραφημένη ενημερωτική επιστολή, σχετικά με αίτηση ετήσιας συνδρομής για τη συνέχιση του έργου του Λώρη Μ. (μετά το χαμό του) από τη σύζυγό του Ίδα, το οποίο συνδέει την Ελληνική κοινότητα Mozart με το Mozarteum του Salzburg και τις κοινότητες Mozart όλου του κόσμου. (2 αντίτυπα)

5.15. Δακτυλογραφημένο κείμενο, σχετικά με την τάξη του καθηγητού Λώρη Μαργαρίτη, στη Θερινή Ακαδημία του Σάλτσμπουργκ, για τη θερινή περίοδο 1952. (2 σελ., μόνο recto)

6. Γιώργος Παναγιωτίδης

6.1. Προγράμματα Συναυλιών:

- i. Συναυλία Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης για μαθητές Μέσης Εκπαίδευσης, Αίθουσα κινηματογράφου Ράδιο – Σίτυ, Σάββατο 12 Φεβρουαρίου 1983.
→ Περιλαμβάνει, επίσης, βιογραφικά στοιχεία και αναλυτικό πρόγραμμα συναυλιών – ρεσιτάλ της Κ.Ο.Θ., του Φεβρουαρίου 1983.
- ii. Πρόγραμμα Συναυλιών Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ., Νοέμβρης – Δεκέμβρης 1986.
- iii. Πρόγραμμα Συναυλιών, Νοέμβρης – Δεκέμβρης 1986.
- iv. 8^η Συναυλία Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ., Πέμπτη 15 Ιανουαρίου 1987. Σολίστ: Μαρκέλα Χατζιάνο, Γιώργος Παναγιωτίδης, Φραγκίσκος Βουτσινός.
→ Περιλαμβάνει, επίσης, βιογραφικά στοιχεία και πληροφορίες – κείμενα της συμφωνίας «*Ρωμαίος και Ιουλιέττα*» για σολίστ.
- v. 2^η Συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας της ΕΡΑ: Γιώργος Σισιλιάνος (1922 -) , Gian Carlo Menotti (1911 -), Ελληνική Ραδιοφωνία, Θέατρο Παλλάς, Πέμπτη 24 Νοεμβρίου 1988. (2 αντίτυπα)
- vi. Georg Friedrich Händel: “*Messias*”, in der Bearbeitung von W.A. Mozart, Deutsch – Griechische Begegnung, 19 – 21/4/90.
- vii. Φωτοτυπημένο αντίγραφο του νο. vi.
- viii. 2. Münchener Biennale: Internationales Festival für neues Musiktheater, Le Précepteur Der Hofmeister, 14 – 16/5/90.
- ix. “*Italienisches Opernkonzert*”: Ellen Fitts – Sopran, Georgios Panagiotidis – Tenor, Bad Füssinger Kurorchester, Musikalische Leitung: Markus Fohr, 20/5/90.
→ Το έντυπο περιλαμβάνει και βιογραφικά στοιχεία, στα γερμανικά, των: Ellen Fitts, Georgio Panagiotidi, Markus Fohr.

- x.** W.A Mozart: “Don Giovanni”: Όπερα σε 2 πράξεις, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, 16 – 24 Μαΐου 2003 (2 αντίτυπα) και τεύχος με την υπόθεση της όπερας και βιογραφικά στοιχεία των συντελεστών.

6.2. Επιστολές

- i.** Χειρόγραφο επιστολή – τύπου συστατικής – πιθανότατα από τη Φ.Ν., για το εξαιρετικό μουσικό ταλέντο και τα μουσικά χαρίσματα του κ. Γιώργου Παναγιωτίδη. (3 φύλλα, μόνο recto)
- ii.** Φωτοαντίγραφο χειρόγραφης επιστολής της Φ.Ν., στα γαλλικά, σχετικά με τον κ. Γιώργο Παναγιωτίδη, σε επιστολόχαρτο του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης. (2 φύλλα, μόνο recto)
- iii.** Πρόχειρο χειρόγραφο σημείωμα, στα γαλλικά – πιθανότατα της Φ.Ν., για τον κ. Γιώργο Παναγιωτίδη, Ιούλιος 1983. (1 φύλλο, μόνο recto)
- iv.** Πρόχειρο χειρόγραφο βιογραφικό του κ. Γιώργου Παναγιωτίδη, από τη Φ.Ν.
- v.** Χειρόγραφο βιογραφικό του κ. Γιώργου Παναγιωτίδη, μέσα σε ταχυδρομικό φάκελο. Αποστολέας: Φ.Ν., παραλήπτης: Κρατικό Ωδείο, 13/3/86. (1 φύλλο, recto – verso)
- vi.** Ταχυδρομικός φάκελος, παραλήπτης: κα Φέμπη Νικολαΐδου – Σταματάτου, 28/10/88.
- vii.** Πρόχειρο χειρόγραφο σημείωμα, στα γερμανικά, προς τη Frau Helga⁹, Θεσσαλονίκη, 26/6/89. (1 φύλλο, μόνο recto)
→ Παρακαλεί τη Φ.Ν., όταν βγει το πρόγραμμα συναυλιών του Φεστιβάλ του Salzburg για το καλοκαίρι του '90, να της το στείλει, ώστε να παραγγείλει τα εισιτήρια.
- viii.** 2 αποκόμματα ταχυδρομικών φακέλων, όπου αναγράφονται 2 διαφορετικές διευθύνσεις διαμονής του κ. Γιώργου Παναγιωτίδη στη Γερμανία.
- ix.** Πρόχειρο χειρόγραφο κείμενο για τον D. D. Dieskau (ο μεγαλύτερος βαρύτονος του 20^{ου} αιώνα). (2 φύλλα, μόνο recto)

⁹ Ιδιοκτήτρια της πανσιόν *Hoffman*, στο Salzburg στην Αυστρία, όπου διέμενε η Φ.Ν. από το ≈ '82.

6.3. Εφημερίδες και διάφορα άλλα έγγραφα

6.3.1. Φωτοτυπωμένο βιογραφικό του κ. Γιώργου Παναγιωτίδη. (1 φύλλο, μόνο recto)

6.3.2. Έντυπο σχετικό με τους ανά τον κόσμο μουσικούς διαγωνισμούς; «*Federation des Concours Internationaux de Musique*», saison 1987/1988, 25 Νοεμβρίου 1986.

6.3.3. Landestheater Coburg: Information, σεζόν '87/88, 10 Ιουλίου.

6.3.4. Τεύχος «*Δημήτρια*», Δήμος Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος – Νοέμβριος 1987.

6.3.5. Stadttheater Passau: *Oper Operette*.

6.3.6. Τίτλος άρθρου γερμανικής εφημερίδας: «*Acht – Stunden – Tag für Strauss – Oper*», 14 Σεπτεμβρίου 1988.

6.3.7. Landestheater Coburg: i) *Die lustige Witwe*, ii) *Ein Heiratsantrag Vier – Ton – Oper*, iii) *Sinfonie – Konzerte*, iv) *Tosca*, σεζόν '88/89.

6.3.8. *Die Sündigen Engel: Oper von Benjamin Britten*, σεζόν 1990/91.

6.3.9. Puccini, *Tosca*:

i. τίτλος άρθρου γερμανικής εφημερίδας: «*Letzte Opern – Premiere dieser Spielzeit: Packende “Tosca” – Inszenierung: Besucher dankten Künstlern mit langem Beifall / Atemlose Spannung*», 29/5/89.

ii. Φωτοτυπία εφημερίδας: Goburger Tageblatt, τίτλος άρθρου: «*Tiefgründiges Seelendrama*», 29 Μαΐου 1989.

iii. Φωτοτυπία εφημερίδας: Neue Presse, τίτλος άρθρου: «*Besucher dankten Künstlern mit langem Beifall / Atemlose Spannung*», 29 Μαΐου 1989.

iv. Φωτοτυπία εφημερίδας: Ladshuter Beitung, τίτλος άρθρου: «*Wie man der “Zauberflöte” ihren Zauber raubt*», 6 Νοεμβρίου 1989.

v. Φωτοτυπία εφημερίδας: Straubinger Tagblatt, τίτλος άρθρου: «*Ambitioniertes Reggie - Massaker*», 14/11/89.

→ Στα σημεία που είναι υπογραμμισμένα με κόκκινο στυλό γίνεται αναφορά στον κ. Γιώργο Παναγιωτίδη.

6.3.10. *Lustige Witwe* (οπερέττα):

- i. Φωτοτυπία εφημερίδας: Neue Presse, τίτλος άρθρου: «*Etliche Alternierungen bei der "Lustigen Witwe": Zweit – Besetzungen keine zweite Wahl*», 3 Ιανουαρίου 1989.
- ii. Φωτοτυπία εφημερίδας, τίτλος άρθρου: «*Lehars Welterfolg lebt weiter*».
→ Τα υπογραμμισμένα σημεία αφορούν τον κ. Γιώργο Παναγιωτίδη.

6.3.11. Verdi, *La Traviata*:

- i. Φωτοτυπία εφημερίδας: Goburger Tageblatt, τίτλος άρθρου: «*Verismo in realistischer Inszenierung*», 14 Οκτωβρίου 1988.
→ Το σημειωμένο, με κόκκινο στυλό, σημείο αναφέρεται στον κ. Γιώργο Παναγιωτίδη.
- ii. Φωτοτυπία εφημερίδας: Fränkischer Tag, τίτλος άρθρου: «*Gedämpfter Untergang in Schönheit*», Βαμβέργη, 16 Ιανουαρίου 1989. (2 αντίτυπα)
- iii. Χειρόγραφο σημείωμα, στα ελληνικά. (2 φύλλα, μόνο recto)

6.3.12. Beethoven, 9^η συμφωνία:

- i. Απόκομμα εφημερίδας: Neue Presse, τίτλος άρθρου: «*Kraftakt für ein turmhohes Werk: Nach acht Jahren Beethovens Neunte*», 19 Ιουνίου 1989.
- ii. Απόκομμα εφημερίδας: Coburger Tageblatt, τίτλος άρθρου: «*Alle Menschen warden Brüder*», 19 Ιουνίου 1989.
- iii. Πρόγραμμα συναυλίας: «*5. Sinfoniekonzert: Ludwig van Beethoven*», 17 – 19 Ιουνίου 1989.

6.3.13. Strauss, *Rosenkavalier*:

- i. Φωτοτυπία εφημερίδας: Goburger Tageblatt, τίτλος άρθρου: «*Erstmals im Rosenkavalier*», 4 Οκτωβρίου 1988.
- ii. Φωτοτυπία εφημερίδας: Nordbayerischer Kurier, τίτλος άρθρου: «*Rundes Gelingen trotz Erkältungswelle*», 20 Φεβρουαρίου 1989.

6.3.14. 11 φωτοτυπημένες δημοσιεύσεις από παραστάσεις του κ. Γιώργου Παναγιωτίδη, 1989 – 91.

6.3.15. Δακτυλογραφημένο κείμενο στα γερμανικά, για συναίνεση πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων (2 αντίτυπα)

7. Παρτιτούρες

7.1. Φωτοαντιγραφημένο Υλικό - Υλικό που δεν κρατήθηκε στο Αρχείο:

1. **Schubert, Franz, Schubert** – Album: *Lieder: für Eine Singstimme mit Pianofortebegleitung*
2. **Satie, Erik, Chansons Typiques Bresiliennes HARMONISEES PAR H. VILLA - LOBOS :**
 - “Xangó”
 - “Adeus Ema”
 - “Estrella é lua Nóva”
3. **Satie, Erik:**
 - “Chanson Médiévale”
 - “Les Fleurs”
 - “Elégie”
 - “Sylvie”
 - “Chanson”
 - “4. Chevaux de Bois”
 - “Hymne”
 - “Trois Autres Melodies” pour Chant et Piano: a) “Chanson”, b) “Chanson medieval”, c) “Les Fleurs”.
 - “Trois Poemes D’ Amour” pour Chant et Piano
4. **Mozart, Wolfgang Amadeus, Lieder: für eine und mehrere singstimmen mit Klavierbegleitung.**
5. **Rossini, Gioachino, Serate Musicali – Parte II: 4 Duetti**
6. **Mozart, Wolfgang Amadeus, Motette**
7. **Haydn, Joseph, Arien: für Sopran I**
8. **Haydn, Joseph, Kanzonetten und Lieder: für eine Singstimme mit Klavier**

9. **Brahms, Johannes, *Lieder I***
10. **Arien – Album, *Alt***
11. **Φυλλάδια και κατάλογοι Εκδοτικών Οίκων (8)**
12. **Purcell, Henry, *Dido & Aeneas: Libretto by Nahum Tate***
13. **Händel, George Friedrich, *Hallische Händel – Ausgabe, Serie II: Opern***
14. **Händel, George Friedrich, *Acis und Galatea***
15. **Telemann, Georg Philipp, *Der Schulmeister (Komische Kantate)*.**
16. **Poulenc, Francis, *Dialogues of the Carmelites: Ricordi Opera Vocal Score Series***
17. **Edition Peters , *Brahms Album
Band I***
18. **Mahler, Gustav, *14 Lieder aus Des Knaben Wunderhorn: für hohe Stimme und Klavier***
19. **Poulenc, Francis, *La Voix Humaine***
20. **Schütz, Heinrich, *Historia der Geburt Jesu Christi/ History of the Birth of Jesus Christ***
21. **Schumann, Robert, *85 Songs : For Voice and Piano***
22. **ΤΕΧΝΗ- Μακεδονική Καλλιτεχνική Εταιρεία, *Εκδρομή Στην Ισπανία***
23. **ORPHEE apprenti – Novembre 1993 N° 14/ 15, *Pedagogies Nouvelles: Créatif – Baertsoen : Á L' École des Grands Compositeurs, Tome 1***
24. **ORPHEE apprenti – Janvier 1994 N° 16, *Pedagogies Nouvelles: Créatif – Baertsoen : Approche Globale, Tome 2***
25. **Έκδοσις Ελλήνων Μουσουργών, *Ελληνικά Τραγούδια***
26. **Haydn, Joseph, *Arien für Bariton (Bass)***

27. **Klingende Lyrik, Seltene Meisstergesänge aus drei Jahrhunderten: für hohe Stimme**
28. **Bach, Johann Sebastian, Jauchzet Gott in allen Landen (3 ίδια αντίτυπα)**
29. **Donizetti, Gaetano, 6 Arie: per canto e pianoforte (2 ίδια αντίτυπα)**
30. **Bellini, Vincenzo, 15 Composizioni Da Camera: per canto e pianoforte (2 ίδια αντίτυπα)**
31. **Haydn, Joseph, Arien für Sopran II**
32. **Das LIED im Unterricht, 61 Lieder: für eine Singstimme mit Klavierbegleitung ausgewählt und bezeichnet von Paul Lohmann**
33. **Hindemith, Paul, Sechs Lieder: nach Gedichten von Friedrich Hölderli: für Tenor und Klavier**
34. **Λώρη, Μαργαρίτη, Ελληνικά Τραγούδια**
35. *Unterrichts Lieder*
36. **Haydn, Joseph, Kanzonetten und Lieder: für eine Singstimme mit Klavier**

7.2. Έντυπο Υλικό - Υλικό που κρατήθηκε για τη Βιβλιοθήκη:

1. **Verdi, Giuseppe, Otello (1978)**
2. *Ανθολογία έργων για φωνή και πιάνο, Γάλλων Συνθετών, (1989)*
3. **Rossini, Gioachino, Separate Musicali: per canto é pianoforte (αμπαλάζ Φέμπη)**
4. **Pergolesi, Giovanni Batista, La Serva padrona**

5. **Pergolese, Giovanni Batista**, *Die Magd als Herrin: (La Serva Padrona)*
6. **Lacerda, Osvaldo**, *Marilia de Dicreu: canto é piano*
7. **Beethoven, Ludwig**, *Zwei Arien: für Sopran mit Orchesterbegleitung*
8. **Mozart, Wolfgang Amadeus**, *Konzertarien: für Sopran mit Orchester*
9. **Strauss, Richard**, *Lieder: von Carl Busse: für eine (hohe) Singstimme mit Pianofortebegleitung*
10. **Bellini, Vincenzo**, *15 Composizioni da camera: per canto é pianoforte*
11. **Donizetti, Gaetano**, *6 Arie: per canto é pianoforte (C. Pestalozza)*
12. **Prokofjiew, Sergei**, *Russische Volkslieder, op. 104*
13. **Beethoven, Ludwig**, *Ausgewählte Lieder*
14. **Mozart, Wolfgang Amadeus**, *Don Juan*
15. **Verdi, Giuseppe**, *Vier Geistliche Stücke: <Quatro Pezzi Sacri>: 1. Ave Maria*
16. **Bach, Johann Sebastian**, *Jauchzet Gott in allen Landen*
17. **Brahms, Johannes**, *Rhapsodie: (Fragment aus Goethes "Harzreise im Winter"), op. 53*
18. **Klingende Lyrik**, *Seltene Meistergesänge aus drei Jahrhunderten: für hohe Stimme (αμπαλάζ Φέμπη)*
19. **Chansons Typiques Bresiliennes**, *Adeus Êma*
20. **Haydn, Joseph**, *Arien für Sopran I*
21. **Haydn, Joseph**, *Arien für Sopran II*

22. **Haydn, Joseph**, *Die Jahreszeiten*: oratorium
23. **Verdi, Giuseppe**, *Die Macht des Schicksals*
24. **Weckerlin, Jean – Baptiste**, *Bergerettes: (Pastorelas)*
25. **Haydn, Joseph**, *Die Sieben Worte des Erlösers* (αμπαλάζ Φέμπη)
26. **Wagner, Richard**, *Ausgewählte Opern: Gesänge für Sopran* (αμπαλάζ Φέμπη)
27. **Landshoff, Ludwig**, *Alte Meister des Bel Canto: Arien und Kanzonen für Alt (Mezzosopran)*
28. **Mozart, Wolfgang Amadeus**, *Motette: Exsultate, jubilate* (αμπαλάζ Φέμπη)
29. **Schumann, Robert**, *Sämtliche Lieder: Band III* (αμπαλάζ Φέμπη)
30. **Concone, Giuseppe**, *Quarante Lecons: Livre I* (αμπαλάζ Φέμπη)
31. **Schubert, Franz**, *Gesänge: für eine Singstimme mit Klavierbegleitung, Band IV* (αμπαλάζ Φέμπη)
32. **Bach, Johann Sebastian**, *Home Messe in H ≈Moll* (αμπαλάζ Φέμπη)
33. **Tschaikowski, Pyotr**, *Ausgewählte Lieder: für eine Singstimme mit Klavierbegleitung*
34. **Brahms, Johannes**, *Ein deutsches Requiem, Op 45*
35. **Brahms, Johannes**, *Lieder I: Hohe Stimme*
36. **Debussy, Claude**, *Lieder: Frühe Lieder nach verschiedenen Dichtern*
37. **Saint – Saëns, Charles – Camille**, *Samson and Delilah: An Opera in Three Acts*
38. **Bach, Johann Sebastian**, *Bauernkantate*

39. Meyerbeer, Giacomo, *Lieder: Melodies/ Songs, Band/ Volume I*
40. Schumann, Robert, *85 Songs: for Voice and Piano*
41. *Koloratur – Album: Sopran*
42. *Ανθολογία από Άριες (1987)*
43. Puccini, Giacomo, *Tosca*
44. Puccini, Giacomo, *La Bohème: Canto e pianoforte*
45. Μαργαρίτης, Λώρης, *Στίχοι για Πιάνο: «Ο Βοριάς», «Φεγγοβολιά», «Ξύπνημα».*
46. Μαργαρίτης, Λώρης, *Ελληνικά Τραγούδια: «Στράτα, στράτα πήγαινα...», «Ο Μπιστικός», «Η Λαφίνα», «Νεραντζούλα», «Μακεδονικό Σονέττο».*
47. Μαργαρίτης, Λώρης, *Sonatine Op.5*
48. Μαργαρίτης, Λώρης, *Ελληνικά Βουκολικά*
49. Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών – Μουσικά Εκδόσεις, Λώρης Μαργαρίτης (1895 – 1953): *Σονατίνα για πιάνο, op.5 (1982)*
50. Ριάδης, Αιμίλιος, *Τραγούδια: Για μία φωνή και πιάνο*

7.3. Έντυπο και φωτοαντιγραφημένο υλικό που κρατήθηκε στο Αρχείο:

A. Έντυπο Υλικό:

1. Schubert, Franz, *Gesänge: für eine singstimme mit Klavierbegleitung, Band II: Ausgabe für hohe stimme (έχει σημειώσει πώς προφέρονται στα ελληνικά οι γερμανικές λέξεις)*
2. Bach, Johann Sebastian, *Sopran~ Arien: aus Kantaten (σημειώσεις Φ.Ν. για τονισμένους φθόγγους και αναπνοές)*

3. **Ricci, Luigi**, *Variazioni - Cadenze – Tradizioni: per Canto: Volume I – Voci femminili* (χειρόγραφες σημειώσεις Φ.Ν. σχετικά με το tempo , κ.α. – αναφορά και σημειωμένα αντίστοιχα μέρη των κομματιών που πιθανότατα θα ερμηνεύονταν από τις Τιτίκα και Κάτια)
4. **Verdi, Giuseppe**, *Ausgewählte Opern ≈ Arien: für Bariton*
5. **Mozart, Wolfgang Amadeus**, *Lieder: für eine und mehrere singstimmen mit Klavierbegleitung*, (αμπαλάζ Φ.Ν.)
6. **Schubert, Franz**, *30 Mélodies Choiesies de Fr. Schubert* (αξίζει να προσεχθεί η υποσημείωση με καρφίτσα), (αμπαλάζ Φ.Ν.)
7. **Mendelssohn, Felix**, *Sämmtliche: Lieder und Gesänge* (περιέχει κάποιες χειρόγραφες μεταφράσεις των κειμένων στα ελληνικά. Ενδιαφέρον – η υποσημείωση με την καρφίτσα), (αμπαλάζ Φ.Ν.)
8. **Landshoff, Ludwig**, *Alte Meister Des Bel Canto* (περιέχει κάποιες σημειώσεις της Φ.Ν.)
9. **Moussorgsky, Modest**, *Lieder, Band I* (περιέχει χειρόγραφες μεταφράσεις των κειμένων στα ελληνικά, από τη Φ.Ν.)
10. **Schumann, Robert**, *Duette: für zwei Singstimmen mit Pianoforte – Begleitung* (περιέχει χειρόγραφες σημειώσεις της Φ.Ν. σχετικά με χρωματισμούς και κάποιες μεταφράσεις), (αμπαλάζ Φ.Ν.)
11. **Bilstin, Youry**, *Méthode Psycho – Psysiologique d’ Enseignement Musical, Tome I : Relaxation*
12. **Hindemith, Paul**, *Wir Bauen eine Stadt: Spiel für Kinder* (περιέχει μεταφράσεις των κειμένων, καθώς και μία σελίδα με ένα ποιητικό κείμενο, στα ελληνικά, από τη Φ.Ν.)
13. **Orff, Carl**, *Internationaler Gesangs – Wettbewerb, München, 10 – 12 Juni 1997*
14. *Unterrichts ≈ Lieder* (περιέχει σε κάποια κομμάτια χειρόγραφες μεταφράσεις των κειμένων στα ελληνικά, από τη Φ.Ν.)

15. **Schubert, Franz**, *Songs: with Piano Accompaniment* (περιέχει χειρόγραφες σημειώσεις τις Φ.Ν. σχετικά με την προφορά γερμανικών λέξεων στα ελληνικά), (αμπαλάζ Φ.Ν.)
16. **Mozart, Wolfgang Amadeus**, *Άριες από Όπερες* (περιέχει σημειώσεις της Φ.Ν. σχετικά με χρωματισμούς φθόγγων), (αμπαλάζ Φ.Ν.)
17. **Händel, George Friedrich**, *Der Messias: Oratorium*
18. **Mozart, Wolfgang Amadeus**, *Così fan tutte* (περιέχει σε μία άρια χειρόγραφη μετάφραση της Φ.Ν.), (βιβλιοδεσία Φ.Ν.)
19. **Bach, Johann Sebastian**, *Weihnachts ≈ Oratorium* (σημειωμένα στα περιεχόμενα τα Χριστουγεννιάτικα Ορατόρια που ερμήνευσε?), (εσωκλείεται μία κόλλα Α4, όπου έχει σημειώσει η Φ.Ν. ένα συγκεκριμένο Ορατόριο κ μία συγκεκριμένη Άρια), (βιβλιοδεσία Φ.Ν.)
20. **Schubert, Franz**, *Schubert – Album: Sammlung der Lieder: für eine Singstimme mit Pianofortebegleitung* (βιβλιοδεσία Φ.Ν.)
21. **Schumann, Robert**, *Sämtliche Lieder, Band II*
22. **Meyerbeer, Giacomo**, *Die Hugenotten: Grosse Oper in fünf Aufzügen, Band I* (περιέχει κάποιες σημειώσεις της Φ.Ν.)
23. **Meyerbeer, Giacomo**, *Die Hugenotten: Grosse Oper in fünf Aufzügen, Band II*
24. **Dörffel, Alfred**, *Arien – Album: Sammlung Berühmter Arien: für Sopran mit Klavierbegleitung*
25. **Schubert, Franz**, *Schubert – Album: Lieder: für eine Singstimme mit Pianofortebegleitung* (περιέχει χειρόγραφες μεταφράσεις Lieder στα ελληνικά από τη Φ.Ν., κάποιους σημειωμένους χρωματισμούς, καθώς επίσης, έχει σημειώσει κάποια συγκεκριμένα Lieder στα περιεχόμενα), (βιβλιοδεσία Φ.Ν.)
26. **Verdi, Giuseppe**, *Don Carlos: Klavierauszug*

27. **Rossini, Gioachino, *IL Barbiere Di Siviglia: Melodrama Buffo in Due Atti: canto é pianoforte*** (περιέχει χειρόγραφες μεταφράσεις ποιητικών κειμένων στα ελληνικά, καθώς και άλλες μουσικές σημειώσεις της Φ.Ν.)
28. Φάκελος με την έντυπη παρτιτούρα: **Massenet, Jules, *Le Cid: Opéra en Quatre Actes***
29. Φάκελος με την έντυπη παρτιτούρα: **Νεζερίτης, Ανδρέας, *Δύο Μελωδίαι: για φωνή και πιάνο: 1. Τραγούδι του αργαλιού, 2. Σαν πάς στη βρύση*** (αμπαλάζ Φ.Ν.)
30. Φάκελος με την έντυπη παρτιτούρα: **Ευαγγελάτος, Αντίοχος, *Πάρτε και φέρτε με***

B. Φωτοαντιγραφημένο Υλικό:

1. **Christou, Jani, *Six Songs: on Poems by T. S. Elliot: from "Collected Poems 1909 - 1935"***
- Τα τραγούδια του Νίκου Σκαλκώτα που ακολουθούν είναι σε ποίηση Χρ. Έσπερα (ψευδώνυμο του Χρυσού Ευελπίδη), (φωτοαντιγραφημένα χειρόγραφα):
2. **Σκαλκώτας, Νίκος, *Αναλαμπή* (2 ίδια αντίτυπα)**
3. **Σκαλκώτας, Νίκος, *Άνοιξη***
4. **Σκαλκώτας, Νίκος, *Απόψε***
5. **Σκαλκώτας, Νίκος, *Στο περιβόλι μου***
6. **Σκαλκώτας, Νίκος, *Καλαμιές***
7. **Σκαλκώτας, Νίκος, *Γεωργός***
8. **Σκαλκώτας, Νίκος, *Πέρασμα***
9. **Σκαλκώτας, Νίκος, *Το τραγούδι του αργαλιού***

10. Σκαλκώτας, Νίκος, *Χρυσάνθεμα*
11. Σκαλκώτας, Νίκος, *Συκιά*
12. Σκαλκώτας, Νίκος, *Μοναξιά*
13. Σκαλκώτας, Νίκος, *Αποκάλυψη*
14. Σκαλκώτας, Νίκος, *Ad apertum Libri*
15. Σκαλκώτας, Νίκος, *Βράδυ*
16. Σκαλκώτας, Νίκος, *Ιδανικό*
17. Σκαλκώτας, Νίκος, *Χινόπωρο*
18. **Mozart, Wolfgang Amadeus**, *Le Nozze di Figaro: Opera buffa in 4 atti*
19. **Mozart, Wolfgang Amadeus**, *Bastien und Bastienne: Komische Oper in einem Akt* (χειρόγραφες μεταφράσεις στα ελληνικά των κειμένων) (2 αντίτυπα)
20. **Pergolesi, Giovanni Batista**, *La Serva Pardona* (περιέχει χειρόγραφες μεταφράσεις ποιητικών κειμένων, στα ελληνικά, από τη Φ.Ν.)
21. **Pergolesi, Giovanni Batista**, *La Serva Pardona* (φωτοαντίγραφο του προηγούμενου)
22. **Purcell, Henry**, *Dido and Aeneas: An Opera*
23. **Telemann, Georg Philipp**, *Komische Kantate: Der Schulmeister* (σημειωμένα στην 1^η σελ. μέρη – ημερομηνίες – ορχήστρες/ χορωδίες/ ονόματα)
24. **Moussorgsky, Modest**, *12 Lieder: für eine Singstimme mit Klavier* (βιβλιοδεσία Φ.Ν.)
25. **Händel, George Friedrich**, *Συλλογή από Άριες και Καντάτες* (περιέχει χειρόγραφη αφιέρωση από τη κα. Χαρούλα Μπαλωτή, στη δασκάλα της Φέμπη Νικολαΐδου)

26. Mozart, Wolfgang Amadeus, Ντοσιέ με την παρτιτούρα του έργου «Απόλλων και Υάκινθος». Από την παράσταση του έργου το 1980, στο Φεστιβάλ των Δημητρίων και στο Φεστιβάλ Δουκίσσης Πλακεντίας, υπό τη Διεύθυνση του κ. Άλκη Μπαλτά.

7.4. Χειρόγραφες παρτιτούρες

- 1. Φάκελος «Διάφορα Ελληνικά Τραγούδια Λώρη Μαργαρίτη»:** μέσα εμπεριέχονται τα εξής:
 - Φάκελος: **Μαργαρίτης, Λώρης, Η Λαφίνα**
 - Φάκελος: **Ο Μπιστικός**
 - *Θέλω απ' τα χείλη σου κρασί*, μουσική: **Δέλλας, Χ.**
 - *Η Επιστροφή*, μουσική: **Δέλλας, Χ.**
 - *Η Παλιούρη*, μουσική: **Δέλλας, Χ.**

- 2. Φάκελος: Ναζαρίτης, Ανδρέας, Η Αγριοβιολέττα (αμπαλάζ Φ.Ν.)**

- 3. Brogi, Renato, Venetian Vision**

- 4. Bohn, Carl, Comme la Nuit**

- 5. Φάκελος: Royal Academy of Music**

- 6. Φάκελος:** - **Θυμής, Γεώργιος, Τραγούδι στην αγάπη**
 - **Βούρτσας, Μ., Ελλάδα**
 - *A Moonlight song*

- 7. Φάκελος: Μιχαηλίδης, Σόλων, Τα Μάτια σου (αμπαλάζ Φ.Ν.)**

- 8. Φάκελος: Μιχαηλίδης, Σόλων, Ελληνικός Όρθρος (αμπαλάζ Φ.Ν.)**

- 9. Νεζερίτης, Ανδρέας, Η Αγριοβιολέττα**

- 10. Φάκελος: Λαμπελέτ, Ναπολέων, Τα μικρά σου χέρια (αμπαλάζ Φ.Ν.)**

11. Φάκελος: «**Διάφορα Ελληνικά**», όπου εμπεριέχονται τα εξής:
 - **Λαυράγκας, Διονύσιος, Το φιλί**
 - **Παλλαντίου, Μενέλαος, Γύφτος**
 - **Γεωργιάδης, Γιώργος, Πάνω στο βουνό**
 - **Βισβάρδης, Διονύσιος, Βοσκός και Αηδόνι**

12. Φάκελος: **Βάρβογλης, Μάριος, Τραγούδι της Χρυσαιγής (αμπαλάζ Φ.Ν.)**

13. Φάκελος: **Μιχαηλίδης, Σόλων, Τα Μαύρα Μάτια (αμπαλάζ Φ.Ν.)**
→ Ο φάκελος περιέχει, επίσης, και φωτοτυπημένο το κομμάτι

14. Διάφορες Άριες από όπερες των Mozart, Verdi, Puccini, Mascagni, Thomas, κ.α. (αμπαλάζ Φ.Ν.)

15. Διάφορες Άριες από όπερες των Mozart, Verdi, Puccini, Mascagni, Thomas, κ.α. (αμπαλάζ Φ.Ν.)

16. Φάκελος: **Beethoven, Ludwig, Ύμνος στο Δημιουργό**
→ Μέσα εμπεριέχεται και: **Schubert, Franz, Romance**

17. **Beethoven, Ludwig, Apaisement**

18. Φάκελος: **Gretschaninon, Bessense**

19. Διάφορες χειρόγραφες άριες από όπερες (βιβλιοδεσία Φ.Ν.)

20. Διάφορες χειρόγραφες και έντυπες άριες από όπερες.

8. Χρήση του Αρχείου σε άλλες δράσεις

Την άνοιξη του 2019 το Αρχείο της Φέμπης Νικολαΐδου αξιοποιήθηκε σε μία σειρά δράσεων που πραγματοποιήθηκαν με αφορμή το 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο των Ελληνικών Μουσικών Βιβλιοθηκών και Αρχείων του Ελληνικού Παραρτήματος της Διεθνούς Ένωσης Μουσικών Βιβλιοθηκών και Αρχείων (IAML). Συνέδριο πραγματοποιήθηκε στις 10 – 11 Μαΐου 2019, στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών (Τ.Μ.Σ.) και στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου Helexpro στη Δ.Ε.Θ¹⁰.

Οι δράσεις περιλάμβαναν ρεσιτάλ για φωνή και πιάνο με έργα του Λώρη Μαργαρίτη και προβολή για τη Φέμπη Νικολαΐδου, καθώς και παρουσίαση του Αρχείου της, σε εκδήλωση αφιερωμένη στα 5 χρόνια από την εκδημία της, στα πλαίσια του Συνεδρίου. Δημιουργία χώρου μνήμης για τον Λώρη Μαργαρίτη και ονομασία χώρου στο Τ.Μ.Σ. ως “Foyer Λώρη Μαργαρίτη”, με παράλληλη «αφήγηση» για την παρουσία του στη Θεσσαλονίκη με υλικό που αντλήθηκε από το Αρχείο της Φ.Ν., καθώς και από τα Αρχεία του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, Γιάννη Μάντακα, Παναγιώτη Φορμόζη και Επαμεινώνδα Φλώρου της Κεντρικής Βιβλιοθήκης Θεσσαλονίκης. Παραγωγή εντύπου μικρού μεγέθους με τίτλο «Λώρης Μαργαρίτης – Φέμπη Νικολαΐδου: Παράλληλες Πορείες» με κείμενα των Ανδρομάχης Παγάνα, Γιώργου Παναγιωτίδη και Άρη Μπαζμαδέλη. Έκθεση πρωτότυπων τεκμηρίων σχετικών με τη Φέμπη Νικολαΐδου και τον Λώρη Μαργαρίτη, από τα Αρχεία των Φ.Ν., Κ.Ω.Θ. και Κεντρικής Βιβλιοθήκης Α.Π.Θ.

Η γράφουσα, στα πλαίσια εκπόνησης της παρούσας εργασίας, συμμετείχε στον σχεδιασμό και την υλοποίηση όλων των παραπάνω δράσεων, με την αρχειακή έρευνα¹¹ και επιλογή αντιπροσωπευτικού, υλικού από το Αρχείο της Φεβρωνίας Νικολαΐδου για την έκθεση, τη μουσειακή αφήγηση στο «Foyer Λώρης Μαργαρίτης» και την αναμνηστική έκδοση. Το υλικό αυτό αφορούσε σημαντικές στιγμές και επιτεύγματα τόσο της ζωής της Φ.Ν., όσο και του Λώρη Μαργαρίτη καθώς και, τη μεταξύ τους ιδιαίτερη σχέση. Το επόμενο βήμα ήταν η τοποθέτηση των τεκμηρίων αυτών, σε 3 γυάλινες προθήκες¹², στον 1^ο όροφο του Τ.Μ.Σ. αλλά και η εκτύπωση επιτοίχιου υλικού που περιβάλλει το πιάνο του στο ισόγειο του κτιρίου του Τ.Μ.Σ. Σκοπός της έκθεσης του υλικού αυτού ήταν η παρουσίαση ενός δείγματος του «πλούτου» υλικού που βρέθηκε στο Αρχείο της Φ.Ν., αλλά και του τρόπου που ξεκίνησε αυτό να οργανώνεται και να καταγράφεται.

¹⁰ βλ. εικόνες 9 - 12, παράρτημα εικόνων, σελ. 79.

¹¹ βλ. εικόνες 10 - 12, παράρτημα εικόνων, σελ. 79.

¹² βλ. εικόνες 13 – 16, παράρτημα εικόνων, σελ. 80.

Λόγω της ύπαρξης στο Τ.Μ.Σ. ενός εκ των δύο σωζόμενων, προσωπικών πιάνων του Λώρη Μαργαρίτη¹³, πραγματοποιήθηκε στο Τμήμα, στα πλαίσια του Συνεδρίου, ρεσιτάλ και παρουσίαση, όπως προαναφέρθηκε. Συμμετείχαν, ο Γιώργος Παναγιωτίδης, φωνή, η Έλλη Ζαχαροπούλου, πιάνο και ο Δημήτρης Χατζηθεοδοσίου στο ρόλο του αφηγητή. Η συμμετοχή της γράφουσας στην εκδήλωση αφορούσε τη συμβολή της στη δημιουργία οπτικοακουστικού υλικού παρουσίασης της ζωής και του έργου της ΦΝ, καθώς και του υλικού του Αρχείου της. Πρόκειται για τη δημιουργία ενός αρχείου pdf¹⁴ που περιείχε συνοπτικές πληροφορίες και κάποιες εικόνες σχετικά με τη ζωή της Φ.Ν., αλλά και του Λώρη Μαργαρίτη, καθώς και ένα ηχητικό απόσπασμα από live εκτέλεση κομματιού από τη Φ.Ν.

Το Αρχείο, με τον προβλεπόμενο εμπλουτισμό του με περισσότερα τεκμήρια, τα οποία ακόμα βρίσκονται στην κατοχή απογόνων της Φέμπης Νικολαΐδου, μπορεί να δώσει περισσότερες και πληρέστερες πληροφορίες, όχι μόνο για την ίδια και το έργο της, αλλά και τη διδασκαλία της μονωδίας τις δεκαετίες '60, '70, '80. Επιπρόσθετα ενδιαφέροντα στοιχεία μπορούν να αντληθούν σχετικά με την Όπερα στη Θεσσαλονίκη τις δεκαετίες '70 και '80, τη δημιουργία της Όπερας Δωματίου στα πλαίσια της «Πολιτιστικής Πρωτεύουσας, Θεσσαλονίκη 1997» και την πορεία του λυρικού τραγουδιού σε μία πόλη που ευτύχησε αλλά και ατύχησε, με τη διάλυση του μοναδικού της βραχύβιου λυρικού Οργανισμού.

¹³ Το πιάνο βρισκόταν στην κατοικία του Λώρη Μαργαρίτη, στη Θεσσαλονίκη. Το 2004 δωρίστηκε στο Τ.Μ.Σ. του Α.Π.Θ., από το Σύλλογο Φίλων Μότσαρτ, στον οποίον είχε περιέλθει, μετά από δωρεά, της συζύγου του Λώρη, Ίδας Μαργαρίτη. Βλ. εικόνα 17, παράρτημα εικόνων, σελ. 81.

¹⁴ βλ. εικόνα 18, παράρτημα εικόνων, σελ. 81.

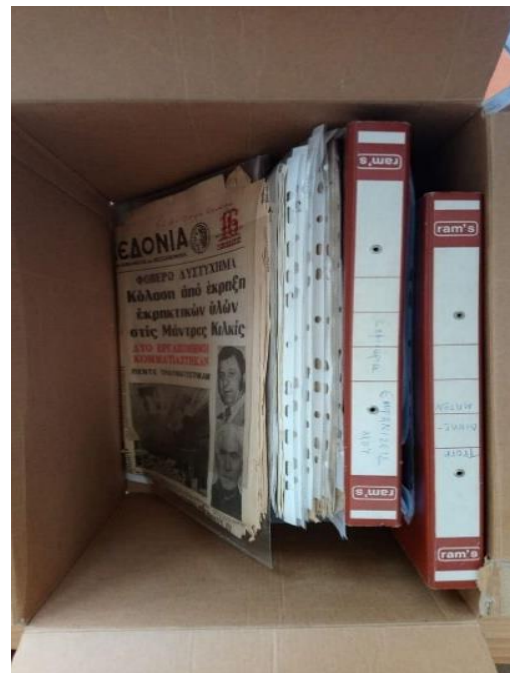
Παράρτημα Εικόνων

Εικόνα 4: Φωτογραφία της Φ.Ν. σε ώριμη ηλικία. Η Φ.Ν.
στο «Δωμάτιο Μουσικής», στο σπίτι της.

Εικόνα 5

Εικόνα 6

Εικόνα 7

Εικόνα 8

Τυρίχη 14. 7. 51
Παρακαλώ να μου φέρειτε και
φωτογραφίες των
Παρακαλώ να μου φέρειτε και
φωτογραφίες των
Παρακαλώ να μου φέρειτε και
φωτογραφίες των

4.2.1. α. ι., σελ. 21

Εν Θεσσαλονίκη 5. 7. 52
Αγαπητέ μου φίλε
Εργάζομαι στο σπίτι μου
Εργάζομαι στο σπίτι μου
Εργάζομαι στο σπίτι μου
Εργάζομαι στο σπίτι μου

4.2.2. γ. ι., σελ. 25

München d. 23 Mai 53
Liebe Felix!
Ich habe riesig be-
dauerlich, dass Sie nicht kom-
men können. Mein Herr
Sie sind doch mal am Herrn
Prof. Margaritis. Vielleicht
weiss er einen Weg. Auf jeden
Fall versuchen Sie nach
Salzburg zu kommen.
Ich beginne dort am 24.
Juli, wenn es vorher nicht
klar sein sollte. Wie schade, Felix!
Ich würde, dass es mich
Griechenland schwierig ist,
aber ein Staatsstipendium
sollte doch unterstützen
Gleichzeitigungen haben.

4.2.2. θ. iv., σελ. 27

4.6. vi., σελ. 41

4.6. iii., σελ. 41

4.6. ix., σελ. 42

4.6. x., σελ. 42

3ο Συνέδριο
Μουσικών Βιβλιοθηκών
Αρχειών και
Κέντρων Τεκμηρίωσης

Θεσσαλονίκη 10-11 Μαΐου 2019

Παρασκευή 10/5 Τμήμα Μουσικών Σπουδών
Θεσσαλονίκης
Σάββατο 11/5 Διεθνής Έκθεση Βιβλίου HELEXPO ΔΕΘ
Διοργάνωση: Ελληνικό Παράρτημα της IAML
Βιβλιοθήκη Τμήματος Μουσικών Σπουδών
Α.Π.Θ.

Σάββατο 11/5:
Σε συν-οργάνωση με την Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων
Πληροφόρησης και το Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης Α.Τ.Ε.Ι.Θ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Εικόνα 9

Λώρης Μαργαρίτης - Φέμπη Νικολαΐδου: Παράλληλες Πορείες

Λώρης Μαργαρίτης - Φέμπη Νικολαΐδου: Παράλληλες Πορείες

Η Βιβλιοθήκη του Τμήματος Μουσικών Σπουδών (ΤΜΣ), στο πλαίσιο του 3ου Συνεδρίου Μουσικών Βιβλιοθηκών και Αρχείων, παρουσιάζει την

εκδήλωση "Λώρης Μαργαρίτης - Φέμπη Νικολαΐδου: Παράλληλες Πορείες".

Μία **τριπλή δράση** βγαλμένη από Αρχεία της Θεσσαλονίκης, όπου θα παρουσιαστούν τα Ελληνικά Τραγούδια του Λώρη Μαργαρίτη, οι Έξι

Εικόνα 10

Μία **τριπλή δράση** βγαλμένη από Αρχεία της Θεσσαλονίκης, όπου θα παρουσιαστούν τα Ελληνικά Τραγούδια του Λώρη Μαργαρίτη, οι Έξι Ελληνικές Λαϊκές Μελωδίες του Maurice Ravel, το "Σαν τις εικόνες" του Δημήτρη Θέμελη και αποσπάσματα από το διήγημα, του Τόμας Μαν, γραμμένο για το Λώρη Μαργαρίτη, "Το Παιδί Θαύμα".

Συμμετέχουν οι Γιώργος Παναγιωτίδης (φωνή), Έλλη Ζαχαροπούλου (πιάνο), Δημήτρης Χατζηθεοδοσίου (αφήγηση).

Παράλληλα θα υπάρχει **έκθεση τεκμηρίων** από τα Αρχεία των Φ.Νικολαΐδου, της Βιβλιοθήκης του ΤΜΣ του ΑΠΘ, Γ.Μάντακα, Ε.Φλώρου, Π.Φορμόζη της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του ΑΠΘ και της Βιβλιοθήκης του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης.

Μοναδική στιγμή της εκδήλωσης, η παρουσίαση έργων, του αξέχαστου Λώρη Μαργαρίτη, σε ένα από τα δύο προσωπικά του πιάνο, που έχουνε διασωθεί, και το οποίο φυλάσσεται στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος Μουσικών Σπουδών, ως κειμήλιο.

Το σπάνιο αυτό απόκτημα, μετά από επιμελέστατη εργασία, του ειδικού Χρήστου Τσικαντέρη είναι έτοιμο να ξαναπαίξει με αυθεντικούς ήχους, κάποιες από τις μελωδίες,

Εικόνα 11

Το σπάνιο αυτό απόκτημα, μετά από επιμελέστατη εργασία, του ειδικού Χρήστου Τσικαντέρη είναι έτοιμο να ξαναπαίξει με αυθεντικούς ήχους, κάποιες από τις μελωδίες, του διεθνούς φήμης δάσκαλου και συνθέτη, Λώρη Μαργαρίτη.

Συντελεστές:

- Άρης Μπαζμαδέλης, Σοφία Τσοπάνη & Βενετία Τυροπούλου, Βιβλιοθήκη Τμήματος Μουσικών Σπουδών
- Φίλιππος Παπαγεωργίου, σκηνογράφος-ενδυματολόγος, επιμελήθηκε καλλιτεχνικά-αισθητικά την μουσειακή αφήγηση
- Αντώνης Σαραγιώτης, Κεντρική Βιβλιοθήκη ΑΠΘ
- Σμαρώ-Μαρία Αναγνωστοπούλου, Βιβλιοθήκη Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης

Χορηγός εκδήλωσης

Τοποθεσία:

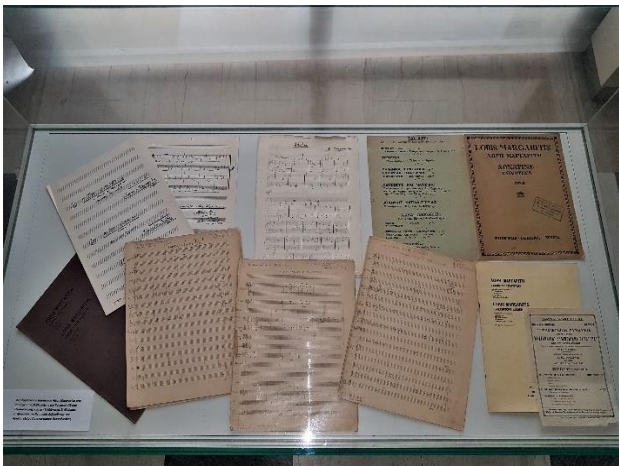
Εικόνα 12

Εικόνα 13: Προθήκες Τ.Μ.Σ.

Εικόνα 14: Προθήκες Τ.Μ.Σ.

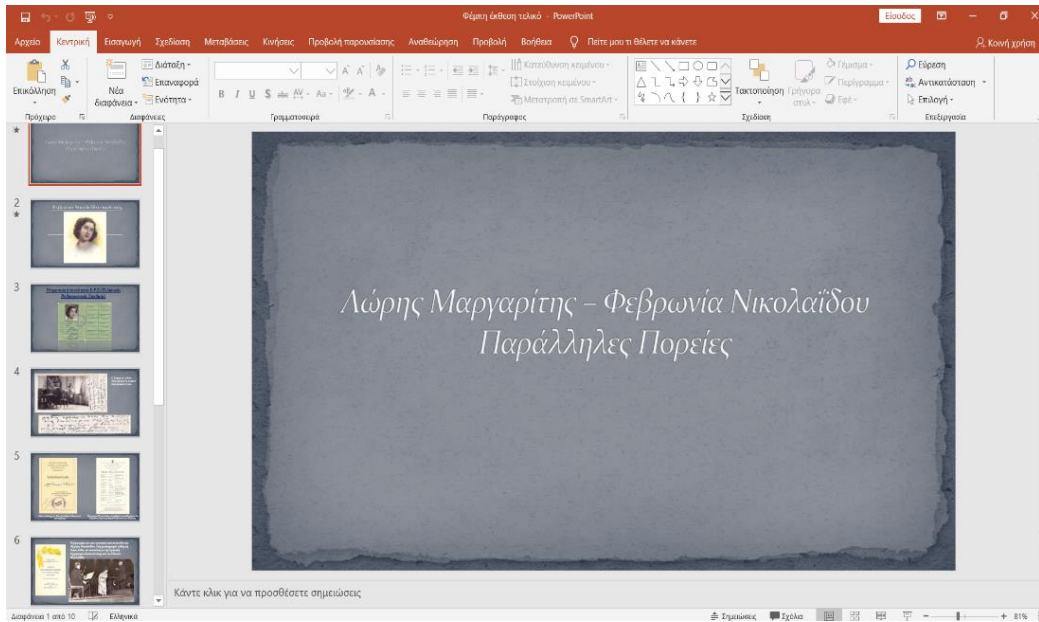
Εικόνα 15: Προθήκες Τ.Μ.Σ.

Εικόνα 16: Προθήκες Τ.Μ.Σ.

Εικόνα 17: Πιάνο Λώρη Μαργαρίτη

Εικόνα 18: Screenshot από αρχείο pdf

Πηγές

Μπαγιάς, Σ. (1999). *Αρχειονομία: Βασικές έννοιες και αρχές*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Μπαγιάς, Σ. (1999). *Εγχειρίδιο Αρχειονομίας: Η επεξεργασία ενός ιστορικού αρχείου*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Κολυβά, Μ. (2012). *Αρχειονομία: Φορείς παραγωγής αρχείων. Ιστορική αναδρομή*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Μαργαρίτη, Ι. (1956). *Λώρης Μαργαρίτης*. Αθήνα: Εκδόσεις Δίφρος.

Παγάνια, Α. (2012). *Η ζωή και το έργο του Λώρη Μαργαρίτη (1895 – 1953). Μια ιστορική και αναλυτική προσέγγιση*. Δ.Ε., Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Σχολή Καλών Τεχνών, Τμήμα Μουσικών Σπουδών.

Λεωτσάκος, Γ. (1982). «Λώρης Μαργαρίτης, πιανίστας και συνθέτης». *Λώρης Μαργαρίτης (1895 – 1953): Σονατίνα για πιάνο, op.5*. Αθήνα: Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών: Μουσικαί Εκδόσεις.

Προφορική συνέντευξη με κ. Άρη Μπαζμαδέλη. Πραγματοποιήθηκε στις 4/11/2019.

Προφορική συνέντευξη με κ. Γιώργο Παναγιωτίδη. Πραγματοποιήθηκε στις 14/01/2020.

Πληροφορίες από κα. Ελένη Σαλιτιέλ, 14/01/2020.

Αρχείο Φεβρωνίας Νικολαΐδου – Σταματάτου.

Λώρης Μαργαρίτης – Φέμπη Νικολαΐδου, Παράλληλες Πορείες. 2019. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Βιβλιοθήκη.

Werba, Erik, [χ. χ.]. The Concise Dictionary of Music. Ανακτήθηκε 9 Ιανουαρίου, 2020, από <https://oxfordindex.oup.com/view/10.1093/gmo/9781561592630.article.30121?rskey=QtP8SY&result=2>

Serva Padrona, La, [χ. χ.]. The Concise Dictionary of Music. Ανακτήθηκε 9 Ιανουαρίου, 2020, από <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/view/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-5000007587?rskey=a4UCGx&result=1>